

הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים),
התשע"ו-2016

הצעת חוק זו נדונה בכנסת בקריאה הראשונה ביום י"ח בכסלו
התשע"ו (30 בנובמבר 2015), והועברה לוועדת הכנסת, לקביעת ועדה לדיון
בהצעה.

ביום ט' בטבת התשע"ו (21 בדצמבר 2015) הודיעה ועדת הכנסת לכנסת
כי החליטה, בהתאם להוראות סעיף 83(ב), להעביר את הצעת החוק לדיון
בוועדה המיוחדת לדיון בהצעת חוק הרשות הממשלתית להתחדשות עירונית,
בהצעת חוק שירותים פיננסיים חוץ מוסדיים, בהצעת חוק הפיקוח על
שירותים פיננסיים ובהצעת חוק התכנון והבנייה (הוראת שעה) (תיקון –
חובת מתן הקלה לתוספת דירות מגורים).

הצעת החוק מוגשת – ללא הסתייגויות – לקריאה השנייה ולקריאה
השלישית ביום ז' בתמוז התשע"ו (13 ביולי 2016).

להצעת החוק לא הוגשו בקשות רשות דיבור.

הצעת חוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית

מספר פנימי: 571496-1212
נספח מס' מ-975/א'

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016

פרק א': הגדרות

הגדרות 1. בחוק זה –

"אמצעי שליטה", בתאגיד – זכות שהיא אחת מאלה:

(1) זכות ההצבעה באסיפה כללית של חברה או בגוף מקביל של תאגיד אחר;

(2) הזכות למנות דירקטור בתאגיד, ולעניין זה –

(א) יראו את מי שמינה דירקטור בתאגיד כבעל הזכות למנותו;

(ב) חזקה על תאגיד שנושא משרה בו נתמנה לדירקטור בתאגיד אחר, ועל מי ששולט באותו תאגיד, שהם בעלי הזכות למנותו;

(3) הזכות להשתתף ברווחי התאגיד;

(4) הזכות ליתרת נכסי התאגיד בעת חיסולו, לאחר סילוק חבויותיו;

"בעל השפעה", בנותן שירותים פיננסיים שהוא יחיד – מי שביכולתו לכוון את פעילותו של נותן השירותים הפיננסיים, במישרין או בעקיפין, למעט יכולת הנובעת רק ממילוי תפקיד של נושא משרה בנותן השירותים הפיננסיים; לעניין זה יראו מי שמממן למעלה מ-50% מהיקף הפעילות של נותן השירותים הפיננסיים או משיעור נמוך יותר שקבע השר, כבעל השפעה בו;

"בעל עניין", בנותן שירותים פיננסיים – כל אחד מאלה:

(1) מי שמחזיק ביותר מ-10% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בנותן שירותים פיננסיים;

(2) מי שמחזיק אמצעי שליטה בשלושה נותני שירותים פיננסיים או יותר, ובלבד שהחזקה בכל אחד מנותני השירותים הפיננסיים היא של יותר מ-5% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בו;

"דירקטור" או "דירקטוריון" – דירקטור או דירקטוריון בחברה וכל בעל תפקיד או גוף הממלא תפקיד מקביל או דומה לתפקיד האמור, אף אם תוארו שונה;

"הון עצמי" –

(1) לגבי תאגיד – הון עצמי לפי כללי החשבונאות המקובלים;

(2) לגבי יחיד – פיקדון נזיל או איגרות חוב שהוציאה המדינה והנסחרות בבורסה, המופקדים בתאגיד בנקאי או אצל חבר בורסה בישראל, על שם נותן השירותים הפיננסיים; לעניין זה, "פיקדון נזיל" – פיקדון שניתן לפורעו לכל היותר בתוך שלושה חודשים;

"החזקה" או "רכישה" – בין לבד בין יחד עם אחרים, בין במישרין ובין בעקיפין, לרבות על ידי שלוח או נאמן או על ידי תאגיד נשלט; לעניין הגדרה זו, "יחד עם אחרים" – יחד עם אחרים בשיתוף פעולה דרך קבע; בלי לגרוע מכלליות האמור, יראו כמשתפים פעולה דרך קבע לעניין יחיד – אותו, את קרובו ותאגיד שאחד מהם שולט בו, ולעניין תאגיד – אותו, את מי ששולט בו ותאגיד שאחד מהם שולט בו;

"היקף פעילות נרחב" –

(1) לעניין רישיון למתן שירות בנכס פיננסי – מחזור עסקים העולה על 30 מיליון שקלים חדשים או על סכום גבוה יותר שקבע השר באישור ועדת הכספים של הכנסת;

(2) לעניין רישיון למתן אשראי – צבר אשראי העולה על 25 מיליון שקלים חדשים או על סכום גבוה יותר שקבע השר באישור ועדת הכספים של הכנסת;

"הוועדה" – הוועדה המייעצת שמונתה לפי סעיף 6;

"חבר בורסה" – מי שהוא חבר הבורסה בהתאם לתקנון הבורסה כמשמעותו בסעיף 46 לחוק ניירות ערך, למעט תאגיד בנקאי;

"חוק איסור הלבנת הון" – חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000¹;

"חוק הבנקאות (רישוי)" – חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981²;

"חוק החברות" – חוק החברות, התשנ"ט-1999³;

"חוק הפיקוח על קופות גמל" – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005⁴;

"חוק ניירות ערך" – חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968⁵;

"חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז-1977⁶;

"המפקח" – כמשמעותו לפי סעיף 2;

"מתן אשראי" – מתן אשראי דרך עיסוק, למעט פעולות שקבע השר באישור ועדת הכספים של הכנסת, ולרבות העמדת מסגרת אשראי, בין השאר באחת מאלה:

(1) ניכיון שיקים, שטרי חוב ושטרי חליפין כמשמעותם בפקודת השטרות⁷;

(2) מתן אשראי כנגד המחאת זכותו של מקבל האשראי לקבל נכסים פיננסיים מאחר, שלא כאמור בפסקה (1), לרבות שירותי ניכיון כהגדרתם בסעיף 7א לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981⁸;

(3) מתן אשראי אגב מימון רכישה או השכרה של נכס או שירות, למעט מתן אשראי כאמור בידי מוכר הנכס או נותן שירות דרך עיסוק או משכירו שהוא אחד מאלה:

¹ ס"ח התש"ס, עמ' 293.

² ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

³ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

⁴ ס"ח התשס"ה, עמ' 889.

⁵ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

⁶ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 2, עמ' 12.

⁸ ס"ח התשמ"א, עמ' 258.

(א) מתן אשראי ללקוח בודד בסכום הנמוך מ-30,000 שקלים חדשים, או מסכום אחר שקבע השר באישור וועדת הכספים של הכנסת;

(ב) מתן אשראי בידי מי שמוכר נכס או נותן שירות דרך עיסוק, גם שלא למטרות רווח, שעיסוקו במכירת נכסים או במתן שירותים שאינם פיננסיים, למי שאינו צרכן כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981⁹;

(ג) מתן אשראי שהתקיימו לגביו תנאים שקבע השר, לרבות לעניין תקופת האשראי או לעניין שיעור הריבית, באישור ועדת הכספים של הכנסת;

(4) מתן ערבות להתחייבות של אחר;

(5) מתן אשראי שכנגדו משועבד נכס בלא זכות חזרה אל מקבל האשראי בשל אי-קיום החיוב;

"נושא משרה", בנותן שירותים פיננסיים –

(1) לגבי נותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד – נושא משרה כהגדרתו בחוק החברות, בנותן השירותים הפיננסיים, וכן מנהל סניף או מורשה חתימה של תאגיד, וכל הממלא תפקיד מקביל או דומה לתפקידים אלה אף אם תוארו שונה;

(2) לגבי נותן שירותים פיננסיים שהוא יחיד – מי שמנהל את פעילותו של נותן השירותים הפיננסיים, לרבות פעילות של סניף של נותן השירותים הפיננסיים, וכן מורשה חתימה בחשבונו העסקי;

"נותן שירותים פיננסיים" – בעל רישיון לפי חוק זה;

"נכס פיננסי" – כל אחד מאלה:

(1) מזומן;

(2) שיק, שטר חוב או שטר חליפין כמשמעותם בפקודת השטרות;

(3) המחאה בנקאית או המחאת נוסעים;

(4) פיקדון כספי;

⁹ ס"ח התשמ"א, עמ' 248.

נוסח לא סופי

(5) נייר ערך למוכ"ז כמשמעותו בחוק החברות; ;

(6) לוחית או חפץ אחר המיועדים לרכישת נכסים או שירותים, שניתן לצבור בהם ערך כספי מעל סכום שקבע השר; ;

(7) מטבע וירטואלי; ;

(8) נכס פיננסי אחר שקבע השר באישור ועדת הכספים של הכנסת; ;

"צבר אשראי" – סך כל החובות כלפי בעל רישיון למתן אשראי, בשל אשראי שנתן בפועל, בתוספת 10% מסך מסגרות האשראי שנתן; לעניין זה, "מסגרת אשראי" – התחייבות להעמדת אשראי בסכום מסוים, בניכוי סך האשראי שניתן בפועל מתוך הסכום האמור; ;

"קרוב", של אדם – בן זוג, הורה, הורה הורה, בן או בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד או דודה וילדיהם, חותן, חותנת, חם, חמות, חתן, כלה, נכד או נכדה, לרבות חורגים וכן כל אדם הסמוך על שולחנו; ;

"רישיון" – רישיון למתן שירות בנכס פיננסי או רישיון למתן אשראי; ;

"רישיון בסיסי" – רישיון למתן שירות בנכס פיננסי או רישיון למתן אשראי, לעיסוק במתן שירות או אשראי כאמור, לפי העניין, בהיקף פעילות שאינו היקף פעילות נרחב; ;

"רישיון מורחב" – רישיון למתן שירות בנכס פיננסי או רישיון למתן אשראי, לעיסוק במתן שירות או אשראי כאמור, לפי העניין, בהיקף פעילות נרחב; ;

רישיון למתן אשראי" – רישיון לעסוק במתן אשראי שניתן לפי פרק ג', בין שהוא רישיון בסיסי ובין שהוא רישיון מורחב; ;

"רישיון למתן שירות בנכס פיננסי" – רישיון לעסוק במתן שירות בנכס פיננסי, שניתן לפי פרק ג', בין שהוא רישיון בסיסי ובין שהוא רישיון מורחב; ;

"שירות בנכס פיננסי" – כל פעולה מהפעולות המפורטות להלן, שאין בה מתן אשראי, הנעשית דרך עיסוק; ;

(1) החלפה של נכס פיננסי בנכס פיננסי אחר, לרבות פידיון, פריטה, המרה, מכירה או העברה של נכס פיננסי;

(2) ניהול או שמירה של נכס פיננסי, לרבות באמצעות כספת;

"שירות פיננסי" – שירות בנכס פיננסי או מתן אשראי;

"שליטה" – היכולת, בין לבד ובין יחד עם אחרים, לכוון את פעילותו של תאגיד, למעט יכולת הנובעת רק ממילוי תפקיד של דירקטור או נושא משרה אחר בתאגיד; בלי לגרוע מכלליות האמור, יראו אדם כשולט בתאגיד אם מתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא מחזיק מחצית או יותר מסוג מסוים של אמצעי השליטה בתאגיד;

(2) בידיו היכולת למנוע קבלת החלטות עסקיות בתאגיד, למעט החלטות שעניינן מכירה או חיסול של רוב עסקי התאגיד או שינוי מהותי בהם;

לעניין הגדרה זו, "יחד עם אחרים" – יחד עם אחרים בשיתוף פעולה דרך קבע; בלי לגרוע מכלליות האמור, יראו כמשתפים פעולה דרך קבע לעניין יחיד – אותו, את קרובו ותאגיד שאחד מהם שולט בו, ולעניין תאגיד – אותו, את מי ששולט בו ותאגיד שאחד מהם שולט בו;

"תאגיד בנקאי" ו"תאגיד עזר" – כהגדרתם בחוק הבנקאות (רישוי);

"השר" – שר האוצר.

פרק ב': המפקח על נותני שירותים פיננסיים

סימן א': מינוי המפקח ותפקידיו

2. המפקח על נותני שירותים פיננסיים (א) הממונה כהגדרתו בחוק הפיקוח על קופות גמל, יהיה המפקח על נותני שירותים פיננסיים, אולם רשאי שר האוצר למנות במקומו עובד משרד האוצר למפקח על נותני שירותים פיננסיים.

(ב) המפקח ייתן רישיונות והיתרים לפי חוק זה ויפקח על פעולתם של נותני שירותים פיננסיים.

3. שיקולי המפקח .3 בביצוע תפקידיו ובהפעלת סמכויותיו לפי חוק, ובכלל זה מתן הוראות לפי סעיף 4, זה יביא המפקח בחשבון בין השאר עניינים אלה:

- (1) יצירת סביבה אמינה, בטוחה ויציבה למתן שירותים פיננסיים בידי נותני שירותים פיננסיים, הפועלת בהתאם לכל דין;
- (2) הגנה ושמירה על עניינם של הלקוחות של נותני השירותים הפיננסיים וכן קידום עניינם;
- (3) קידום התחרות בתחום השירותים הפיננסיים;
- (4) עידוד חדשנות טכנולוגית ועסקית בתחום השירותים הפיננסיים;
- (5) המדיניות הכלכלית של הממשלה.

סימן ב': הוראות המפקח

4. הוראות המפקח (א) המפקח רשאי, לשם ביצוע תפקידו ולאחר התייעצות עם הוועדה, לתת הוראות הנוגעות לדרכי פעולתם וניהולם של נותני שירותים פיננסיים, של נושאי משרה בהם ושל כל מי שמועסק על ידם, והכול כדי להבטיח את ניהולם התקין ואת השמירה על עניינם של לקוחותיהם, ואם הדבר נדרש נוכח הסיכון העלול להיגרם למערכת הפיננסית – גם כדי למנוע פגיעה ביכולתו של נותן השירותים הפיננסיים לקיים את התחייבויותיו; הוראות כאמור יכול שיינתנו לכלל נותני השירותים הפיננסיים או לסוג מסוים מהם.
- (ב) המפקח רשאי לתת הוראות לעניין אמות המידה, השיקולים והנסיבות שיובאו בחשבון בבחינת יושרו ויושרתו של אדם לפי חוק זה.
5. פרסום הוראות המפקח (א) הוראות המפקח לפי סעיף 4 וכל הוראה אחרת של המפקח שהיא בת פועל תחיקתי, אין חובה לפרסמן ברשומות, אולם המפקח יפרסם ברשומות הודעה על מתן הוראות כאמור ועל מועד תחילתן.
- (ב) הוראות המפקח כאמור בסעיף קטן (א), וכל שינוי בהן, יועמדו לעיון הציבור במשרדי המפקח ויפורסמו באתר האינטרנט של המפקח, ורשאי השר לקבוע דרכים נוספות לפרסומן.

סימן ג': הוועדה המייעצת

6. הוועדה המייעצת (א) השר ימנה ועדה שתפקידה ליעץ למפקח בכל עניין כנדרש לפי חוק זה.
- (ב) הוועדה תהיה בת חמישה חברים שימונו מקרב הציבור ומקרב עובדי המדינה, ויחולו לעניין הרכב הוועדה הוראות אלה:

(1) מספר חברי הוועדה שימונו מקרב הציבור לא יפחת משניים ולא יעלה על שלושה; חברי הוועדה כאמור לא יעסקו במתן שירותים פיננסיים;

(2) אחד מחברי הוועדה יהיה משפטן שימונה בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה, ויכול שיהיה עובד המדינה או שימונה מקרב הציבור;

(3) חברי הוועדה שימונו מקרב הציבור, למעט המשפטן אם מונה מקרב הציבור, יהיו מתחום המשק והכלכלה או הצרכנות או חברי הסגל האקדמי הבכיר במוסד מוכר כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958¹⁰, או מי שהיו חברי סגל כאמור, שהם בעלי ניסיון או השכלה בתחום השירותים הפיננסיים, אולם לא ימונו כחברים בוועדה יותר משני חברים מתחום המשק והכלכלה או מתחום הצרכנות.

(ג) לא ימונה לחבר הוועדה מי שהורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כחבר הוועדה או מי שהוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור וטרם ניתן בעניינו פסק דין סופי.

(ד) השר ימנה אחד מחברי הוועדה ליושב ראש הוועדה ואחד מהם לסגן היושב ראש; היושב ראש וסגנו לא יהיו מקרב עובדי המדינה.

(ה) הוועדה תתכנס לבקשת יושב ראש הוועדה או לבקשת המפקח, ותכלול בסדר יומה כל נושא שבסמכותה על פי בקשת היושב ראש או המפקח.

(ו) שלושה חברי הוועדה ובהם היושב ראש או סגן היושב ראש, והמשפטן, יהיו מניין חוקי בישיבותיה.

(ז) בסעיף זה, "עובד המדינה" – לרבות עובד בתאגיד שהוקם לפי חוק.

(א) לא ימונה ולא יכהן כחבר הוועדה מי שעלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר הוועדה לבין עניין אישי שלו או תפקיד אחר שלו. 7. ניגוד עניינים

¹⁰ ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

(ב) חבר הוועדה יימנע מהשתתפות בדיון ומהצבעה בישיבות הוועדה, אם הנושא עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר הוועדה לבין עניין אישי שלו או תפקיד אחר שלו; חבר הוועדה לא יטפל במסגרת תפקידו בוועדה בנושא כאמור גם מחוץ לישיבות הוועדה.

(ג) התברר לחבר הוועדה כי הנושא הנדון עלול לגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), יודיע על כך בהקדם האפשרי ליושב ראש הוועדה; היה חבר הוועדה כאמור יושב ראש הוועדה – יודיע על כך בהקדם האפשרי לשר.

(ד) בסעיף זה, "עניין אישי", של חבר הוועדה – לרבות עניין אישי של קרובו או עניין של גוף שהוא או קרובו הם בעלי עניין או נושאי משרה בו כהגדרתם בחוק ניירות ערך.

תקופת כהונה 8. (א) תקופת כהונתו של חבר ועדה תהיה שלוש שנים מיום מינויו.

(ב) חבר הוועדה שתמה תקופת כהונתו יכול שיתמנה מחדש לתקופת כהונה נוספת, ובלבד שלא יכהן יותר משתי תקופות כהונה רצופות.

פקיעת כהונה 9. (א) חבר הוועדה יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו באחת מאלה:

(1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר;

(2) נבצר ממנו דרך קבע, לדעת השר, למלא את תפקידו;

(3) הוא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כחבר הוועדה, או שהוגש נגדו כתב אישום בשל עבירה כאמור וטרם ניתן בעניינו פסק דין סופי.

(ב) עובד המדינה שהתמנה להיות חבר הוועדה תפקע כהונתו כאשר יחדל להיות עובד המדינה.

סדרי עבודת הוועדה 10. (א) הוועדה תקבע את דרכי עבודתה וסדרי דיוניה ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.

(ב) החלטותיה של הוועדה יתקבלו ברוב דעות החברים הנוכחים והמצביעים בישיבה; היו הדעות שקולות תכריע דעתו של יושב ראש הוועדה.

שמירת תוקף 11. קיום הוועדה, סמכויותיה ותוקף החלטותיה, לא ייפגעו מחמת שהתפנה מקומו של חבר בה או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו.

פרק ג': רישיון למתן שירותים פיננסיים

חובת רישוי 12. (א) לא יעסוק אדם במתן שירות בנכס פיננסי או במתן אשראי אלא אם כן בידו רישיון למתן שירות בנכס פיננסי או רישיון למתן אשראי, לפי העניין, ובהתאם לתנאי הרישיון.

(ב) מי שבידו רישיון כאמור בסעיף קטן (א) לא יעסוק במתן שירות פיננסי בהיקף פעילות נרחב אלא אם כן בידו רישיון מורחב.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), נותן שירותים פיננסיים רשאי לעסוק במתן שירותים פיננסיים בהיקף פעילות נרחב גם אם אין בידו רישיון מורחב בהתקיים כל אלה:

(1) היקף פעילותו אינו עולה על פי שניים מהיקף הפעילות הנרחב המזערי הנדרש לקבלת רישיון מורחב;

(2) הוא הגיש בקשה לקבלת רישיון מורחב בתוך 30 ימים מהמועד שבו היקף פעילותו היה להיקף פעילות נרחב וכל עוד לא ניתנה החלטה בבקשתו.

סייגים לחובת הרישוי 13. (א) חובת הרישוי לפי סעיף 12 לא תחול על אלה:

(1) בורסה כהגדרתה בחוק ניירות ערך;

(2) החברה כהגדרתה בחוק הדואר, התשמ"ו-1986¹¹, בנותנה את השירותים הכספיים כהגדרתם באותו חוק, מטעם החברה הבת כמשמעותה בסעיף 88א לחוק האמור, ומהיום הקובע כמשמעותו לפי סעיפים 56 ו-57(ג) לחוק הדואר (תיקון מס' 11), התשע"ב-2012¹² – החברה הבת כהגדרתה בחוק הדואר;

¹¹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 79.
¹² ס"ח התשע"ב, עמ' 566.

- (3) מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981¹³, וכן תאגיד הנשלט על ידו או תאגיד שהמבטח מחזיק ביותר מ-20% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בו;
- (4) חברה מנהלת כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005¹⁴;
- (5) זירת סוחר כהגדרתה בסעיף 44יב לחוק ניירות ערך;
- (6) חבר בורסה;
- (7) מנהל תיקי השקעות כהגדרתו בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995¹⁵;
- (8) מסלקה וחבר מסלקה כהגדרתם בסעיף 50א לחוק ניירות ערך;
- (9) מערכת מבוקרת, כהגדרתה בחוק מערכות תשלומים, התשס"ח-2008¹⁶;
- (10) סולק כהגדרתו בסעיף 36ט לחוק הבנקאות (רישוי), וכן תאגיד הנשלט על ידו או תאגיד שהסולק מחזיק ביותר מ-20% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בו;
- (11) תאגיד בנקאי ותאגיד עזר;
- (12) תאגיד שהוקם לפי דין;
- (13) מי שעיסוקו ברכישה של איגרות חוב שהוצעו לציבור על פי תשקיף בהתאם להוראות סעיף 15 לחוק ניירות ערך – לעניין עיסוק כאמור;
- (14) מנהל קרן כהגדרתו בסעיף 4 לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994¹⁷;

¹³ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

¹⁴ ס"ח התשס"ה, עמ' 889.

¹⁵ ס"ח התשנ"ה, עמ' 416.

¹⁶ ס"ח התשס"ח, עמ' 184.

¹⁷ ס"ח התשנ"ד, עמ' 308.

(15) מי שעיסוקו במתן אשראי שאינו נושא ריבית, ליחיד, או לאחר שעיסוקו במתן אשראי כאמור – לעניין עיסוק כאמור; לעניין זה, "אשראי שאינו נושא ריבית" – אשראי שאינו נושא ריבית או עמלה כלשהי, בין שהוא צמוד למדד או לשערו היציג של מטבע חוץ ובין שאינו צמוד, ולעניין זה יראו כריבית או כעמלה כל תשלום שמתן האשראי מותנה בו;

(16) יחיד שעיסוקו במתן אשראי באמצעות מפעיל אתר אינטרנט המיועד למתן הלוואות ולקבלתן, אם מפעיל האתר אינו נותן ההלוואה או מקבלה – לעניין עיסוק כאמור.

(ב) השר רשאי, בתקנות, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לפטור סוגי גופים נוספים מחובת הרישוי לפי סעיף 12, ורשאי הוא, בהתייעצות עם שר המשפטים לתת פטור מחובת הרישוי לגוף מסוים.

14. סוגי הרישיונות (א) ואלה סוגי הרישיונות לעיסוק במתן שירות פיננסי:

(1) רישיון למתן שירות בנקס פיננסי;

(2) רישיון למתן אשראי.

(ב) כל אחד מסוגי הרישיונות כאמור בסעיף קטן (א) יכול שיהיה רישיון בסיסי או רישיון מורחב.

15. תנאים למתן רישיון בסיסי (א) המפקח רשאי לתת רישיון בסיסי למבקש שמתקיימים לגביו כל אלה:

(1) לעניין מבקש רישיון שהוא יחיד – הוא בגיר, אזרח ישראלי או תושב ישראל, שלא הוכרז פסול דין ולא ניתן לגביו צו כינוס נכסים בהליכי פשיטת רגל, ולעניין מבקש רישיון שהוא תאגיד – הוא התאגד ונרשם בישראל, בית המשפט לא מינה לו כונס נכסים ולא ציווה על פירוקו, ואחד לפחות מנושאי המשרה בו הוא אזרח ישראלי או תושב ישראל;

(2) למבקש הרישיון הון עצמי מזערי כנדרש מבעל רישיון בסיסי, בהתאם להוראות סעיף 37 ולתוספת, והכול לפי העניין;

(3) מבקש הרישיון, ואם הוא יחיד – גם בעל השפעה בו, לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה מבקש הרישיון אינו ראוי לעסוק במתן שירותים פיננסיים, וכן לא הוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור שטרם ניתן בעניינו פסק דין סופי, ולא מתקיימות לדעת המפקח נסיבות אחרות המטילות דופי ביושרו וביושרתו לפי אמות המידה שעליהן הורה לפי סעיף 4(ב); לעניין זה ובלי לפגוע מכלליות האמור –

(א) יראו כל אחת מהעבירות המפורטות להלן כעבירה שמתקיים בה האמור בפסקה זו אלא אם כן מצא המפקח כי מתקיימים טעמים מיוחדים הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה ומידת חומרתה, שבשלהם אין מניעה לעיסוק במתן שירותים פיננסיים:

(1) עבירה לפי סעיפים 3 או 4 לחוק איסור הלבנת הון;

(2) עבירה לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה¹⁸;

(3) עבירה לפי סעיף 117(ב) או (ב1) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975¹⁹;

(4) עבירה לפי סעיף 98(ג2) לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963²⁰;

(5) עבירה לפי סעיף 211(א1) לפקודת המכס²¹;

(6) עבירה לפי סעיפים 415, 418 עד 420, 422, 423 ו-425 עד 428 לחוק העונשין.

(ב) "הורשע בעבירה" – לרבות הורשע בעבירה דומה במדינה אחרת;

(4) בנושאי המשרה של מבקש הרישיון מתקיימים התנאים למינוי ולכהונה של נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים לפי פרק ה';

¹⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

¹⁹ ס"ח התשל"ו, עמ' 52.

²⁰ ס"ח התשכ"ג, עמ' 156.

²¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 3, עמ' 39.

(5) לגבי מבקש רישיון שהוא תאגיד – מתקיימים בבעל שליטה ובבעל עניין בו התנאים לקבלת היתר לפי פרק ד'.

(ב) מצא המפקח כי בשל טעמים של שמירה על שלום הציבור או ביטחונו או טעמים אחרים שבטובת הציבור מבקש הרישיון אינו ראוי לעסוק במתן שירותים פיננסיים, רשאי הוא שלא לתת רישיון למבקש, אף אם מתקיימים לגביו התנאים שבסעיף קטן (א), ובלבד שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו בפניו או בפני מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו, בדרך שהורה.

16. תנאים ושיקולים למתן רישיון מורחב
(א) המפקח רשאי לתת רישיון מורחב למבקש שמתקיימים לגביו, נוסף על התנאים האמורים בסעיף 15, כל אלה:

(1) מבקש הרישיון התאגד ונרשם בישראל;

(2) למבקש הרישיון הון עצמי מזערי כנדרש מבעל רישיון מורחב, בהתאם להוראות סעיף 37 ולתוספת, והכול לפי העניין;

(3) מבנה התאגיד עומד בדרישות לפי פרק ה'.

(ב) בבואו להחליט בבקשה למתן רישיון מורחב יביא המפקח בחשבון, בין השאר, עניינים אלה:

(1) התכנית העסקית של מבקש הרישיון;

(2) האמצעים הכספיים ומקורות המימון של מבקש הרישיון;

(3) שיקולים שבטובת הציבור.

17. בקשה לרישיון
(א) בקשה לרישיון תוגש בטופס שיקבע המפקח ותכלול בין השאר את אלה:

(1) סוגי השירותים הפיננסיים שבהם מבקש הרישיון מבקש לעסוק;

(2) פרטי הזיהוי של מבקש הרישיון ושל נושאי המשרה בו;

(3) לגבי מבקש רישיון שהוא יחיד – פרטי הזיהוי של בעלי ההשפעה בו;

(4) לגבי מבקש רישיון שהוא תאגיד – פרטי הזיהוי של בעלי העניין ובעלי השליטה בו, ושיעור החזקתם באמצעי השליטה בו;

(5) מקום פעילותו הראשי של מבקש הרישיון וכן מענם של הסניפים שברצונו להפעיל.

(ב) לבקשה לרישיון יצורפו מסמכים המעידים על קיום התנאים לקבלת רישיון, כאמור בסעיפים 15 או 16, וכן הצהרה ומסמכים כמפורט להלן, לפי העניין, ורשאי המפקח לדרוש ממבקש הרישיון נתונים ומסמכים נוספים הדרושים לדעתו לשם בחינת הבקשה:

(1) הצהרה בדבר האמצעים הכספיים ומקורות המימון של מבקש הרישיון שתינתן בדרך שיורה המפקח;

(2) היה המבקש תאגיד – המסמכים שעל פיהם התאגד והמסמכים שעל פיהם הוא פועל.

(ג) לבקשה לרישיון מורחב יצרף מבקש הרישיון גם את התכנית העסקית של התאגיד.

מתן רישיון 18. המפקח ייתן החלטה בבקשה לרישיון שהוגשה לפי סעיף 17, בתוך 70 ימים מיום הגשת הבקשה, ואם דרש המפקח נתונים ומסמכים נוספים לפי סעיף 17(ב) – בתוך 70 ימים מיום שהומצאו לו הנתונים והמסמכים.

פירוט סוגי השירותים הפיננסיים ברישיון יפורטו, בין היתר, סוגי השירותים הפיננסיים שרשאי נותן השירותים הפיננסיים לעסוק בהם.

תקופת הרישיון 20. רישיון יינתן לתקופה בלתי קצובה, אולם המפקח רשאי להורות כי רישיון יינתן לתקופה קצובה שיורה ולא תפחת משנה; המפקח רשאי להורות כאמור לכלל נותני השירותים הפיננסיים או לסוג מסוים מהם, ואם מצא כי מתקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת – גם לנותן שירותים פיננסיים מסוים.

הודעה על מתן הרישיון והצגתו לציבור 21. (א) הודעה על מתן רישיון ועל תחומי העיסוק שבהם מורשה נותן שירותים פיננסיים לעסוק תפורסם באתר האינטרנט של המפקח.

(ב) נותן שירותים פיננסיים יציג העתק מהרישיון בכל אחד מסניפיו, במקום בולט לעין, ויציין את מספר הרישיון על כל שלט או בכל פרסום שלו וכן על כל מסמך שהוא מוציא.

22. (א) חל שינוי בפרט מהפרטים שמסר נותן שירותים פיננסיים למפקח במסגרת בקשתו לקבלת רישיון או במסגרת המסמכים שצורפו לה, או נפתחה נגדו חקירה פלילית או הוגש נגדו כתב אישום בעבירות לפי סעיף 15(א)(3), ידווח על כך למפקח בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ-10 ימים מהיום שנודע לו על השינוי ויצרף את המסמכים הנוגעים לעניין; הוראות סעיף זה לא יחולו על שינוי בתכנית העסקית, למעט שינוי כאמור מהסוג שעליו יורה המפקח, ככל שיורה.

(ב) חל שינוי בצבר האשראי של בעל רישיון למתן אשראי שהוא תאגיד, באופן המחייב אותו לשנות את ההון העצמי הנדרש לפי הוראות סעיפים 37 ו-38 והתוספת, ידווח על כך בעל הרישיון למפקח בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ-10 ימים מהיום שנודע לו על השינוי ויצרף את המסמכים הנוגעים לעניין.

23. (א) המפקח רשאי לבטל רישיון או להתלותו בהתקיים אחד מאלה:
של רישיון

(1) הרישיון ניתן על יסוד מידע כוזב או שגוי;

(2) חדל להתקיים תנאי מהתנאים למתן רישיון המנויים בסעיפים 15(א)(1) עד (3) או 16(א), לפי העניין;

(3) נותן השירותים הפיננסיים הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה או מהוראות המפקח או תנאי מתנאי הרישיון;

(4) נותן השירותים הפיננסיים לא החל לעסוק במתן השירותים האמורים בתוך שנתיים ממועד מתן הרישיון או שהפסיק לעסוק במתן השירותים במשך תקופה כאמור;

(5) היה נותן השירותים הפיננסיים תאגיד – הוא החליט על פירוקו מרצון או שבית המשפט מינה לו כונס נכסים או ציווה על פירוקו;

(6) היה נותן השירותים הפיננסיים יחיד – ניתן לגביו צו כינוס נכסים בהליכי פשיטת רגל או שהוכרז פסול דין או נפטר;

(7) טעמים של שמירה על שלום הציבור או ביטחוננו או טעמים אחרים שבטובת הציבור מצדיקים את ביטול הרישיון או התליתו.

(ב) סבר המפקח כי הפגם כאמור בסעיף קטן (א) ניתן לתיקון, רשאי הוא להורות לנותן השירותים הפיננסיים לתקנו, ורשאי הוא להורות על אופן התיקון והמועד לתיקון; חלפה התקופה שהורה המפקח והפגם לא תוקן להנחת דעתו, רשאי המפקח לנקוט אמצעים כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) המפקח לא יבטל ולא יתלה רישיון כאמור בסעיף קטן (א), אלא לאחר שנתן לבעל הרישיון הזדמנות לטעון את טענותיו בפניו או בפני מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו, בדרך שהורה; ואולם המפקח רשאי להתלות את רישיונו של נותן שירותים פיננסיים באופן מיידי, אם קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת, ובלבד שנתן לבעל הרישיון הזדמנות לטעון את טענותיו כאמור, סמוך ככל האפשר לאחר התליית הרישיון.

(ד) הודעה על ביטול רישיון או התלייתו תפורסם באתר האינטרנט של המפקח.

24. פיקוח על מי שרישיונו בוטל
פיקוח על מי שרישיונו בוטל
(א) מי שרישיונו בוטל חייב למלא אחרי כל ההוראות החלות על נותן שירותים פיננסיים לפי חוק זה, כל עוד קיימות התחייבויות שנתן ללקוחות לפני ביטול הרישיון.

(ב) המפקח רשאי לתת למי שרישיונו בוטל הוראות בדבר ניהול עסקיו ככל שהדבר ייראה לו נחוץ כדי להגן על לקוחותיו שהתקשרו עמו לפני ביטול הרישיון; אין בהוראה כאמור כדי לפטור את מי שרישיונו בוטל מאחריותו למילוי התחייבות שנתן לפני ביטול הרישיון.

25. ניהול מרשם של נותני השירותים הפיננסיים
ניהול מרשם של נותני השירותים הפיננסיים
(א) המפקח ינהל מרשם של בעלי רישיונות למתן שירותים פיננסיים שיכלול, בין השאר, פרטים אלה:

(1) פרטי בעל הרישיון, סוג הרישיון שבידו ותקופת תוקפו אם נקבעה;

(2) נותני שירותים פיננסיים שרישיונם הותלה בהתאם להוראות סעיף 23;

(3) פרסום בדבר עיצום כספי שהוטל על בעל הרישיון בכפוף להוראות סעיף 92.

(ב) המרשם יהיה פתוח לעיון הציבור באתר האינטרנט של המפקח.

פרק ד': היתר לשליטה או להחזקת אמצעי שליטה בנותן שירותים

פיננסיים

שליטה או החזקת 26. (א) לא ישלוט אדם בנותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד, אלא על פי אמצעי שליטה בנותן שירותים פיננסיים

היתר שנתן המפקח ועל פי התנאים שנקבעו בו.

(ב) לא יהיה אדם בעל עניין בנותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד, אלא על פי היתר שנתן המפקח ועל פי התנאים שנקבעו בו.

(ג) במתן היתר לפי סעיף קטן (א) לשליטה בנותן שירותים פיננסיים שהוא בעל רישיון מורחב יובאו בחשבון השיקולים המפורטים בסעיף 16(ב), בשינויים המחויבים, וכן התאמתו של המבקש לשלוט בנותן שירותים פיננסיים, לרבות ניסיונו העסקי, עיסוקיו ועסקיו האחרים, חוסנו הכלכלי ויושרו ויושרתו לרבות היעדר הרשעה או כתב אישום תלוי ועומד בעבירה כאמור בסעיף 15(א)(3), וכן ההשלכות האפשריות של מתן ההיתר על תחום השירותים פיננסיים.

(ד) במתן היתר לפי סעיף קטן (א) לשליטה בנותן שירותים פיננסיים שהוא בעל רישיון בסיסי, ובמתן היתר לפי סעיף קטן (ב), יובאו בחשבון רק יושרו ויושרתו של מבקש ההיתר, לרבות היעדר הרשעה או כתב אישום תלוי ועומד בעבירה כאמור בסעיף 15(א)(3).

(ה) היתר שניתן לפי סעיף זה כוחו יפה גם לגבי כל תאגיד שבשליטתו של בעל ההיתר.

(ו) הוראות סעיף זה לא יחולו על אלה:

(1) מי שמחזיק אמצעי שליטה מכוח העברה על פי דין;

(2) תאגיד שרכש אמצעי שליטה ממנו ששולט בו.

(ז) הוראות סעיף זה יחולו גם על החזקת אמצעי שליטה בנותן שירותים פיננסיים כערובה לחיוב, למעט אמצעי שליטה כאמור שנועדו בתום לב לשמש כערובה לחיוב בידי תאגיד בנקאי ואשר שיעורם בחשבון ניירות ערך של לקוח כלשהו אינו עולה על 0.001% מאותו סוג של אמצעי השליטה.

- העברת אמצעי שליטה
27. מי שמחזיק אמצעי שליטה בנותן שירותים פיננסיים לא יעביר אותם לאחר ביודעו שהנעבר זקוק להיתר לפי סעיף 26 ואין בידו ההיתר.
- ביטול היתר או שינויו
28. (א) המפקח רשאי לבטל או לשנות היתר שנתן לפי סעיף 26 אם היה לו יסוד סביר להניח כי מתקיים אחד מאלה:

(1) בבעל ההיתר חדל להתקיים תנאי מהותי מתנאי ההיתר או שהוא הפר תנאי כאמור;

(2) בבעל ההיתר חדלו להתקיים התנאים והשיקולים שהצדיקו את מתן ההיתר;

(3) לעניין בעל היתר שהוא תאגיד – ניתן צו לפירוק או מונה כונס נכסים לנכסיו או לנכס מהותי מהם בשל אי-תשלום חוב, ולעניין בעל היתר שהוא יחיד – ניתן לגביו צו כינוס נכסים בהליכי פשיטת רגל או שהוא הוכרז פסול דין;

(4) יש חשש ממשי לפגיעה בטובת הציבור אם לא יבוטל או ישונה ההיתר.

(ב) המפקח לא יבטל או ישנה היתר כאמור בסעיף קטן (א), אלא לאחר שנתן לבעל ההיתר הזדמנות לטעון את טענותיו לפניו או לפני מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו, בדרך שהורה, וכן הזדמנות לתקן את ההפרה בתוך תקופה שהורה, הוא או מי שהוא הסמיך כאמור.

- הוראות המפקח למי שפעל בלא היתר
29. (א) סבר המפקח שאדם פעל בלא היתר לפי סעיף 26, רשאי הוא להורות, לאחר התייעצות עם הוועדה ולאחר שנתן לאותו אדם הזדמנות לטעון את טענותיו בפניו או בפני מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו, בדרך שהורה –

(1) על מכירת אמצעי שליטה שמחזיק אותו אדם, כולם או חלקם, בתוך תקופה שיוורה, כך שלא יחזיק אמצעי שליטה מסוג כלשהו, מעל השיעור המותר להחזקה בלא היתר לפי סעיף 26;

(2) שלא יופעלו זכויות ההצבעה או זכות למנות דירקטורים של אותו אדם בלא היתר לפי סעיף 26;

(3) שהצבעה מכוח אמצעי שליטה שהחזיק אותו אדם בלא היתר לפי סעיף 26, לא תבוא במניין הקולות באותה הצבעה;

(4) על ביטול מינויו של דירקטור שנגרם בידי אותו אדם.

(ב) החזיק אדם אמצעי שליטה מכוח העברה על פי דין, בשיעור הטעון היתר לפי הוראות סעיף 26, רשאי המפקח, לאחר שנתן למחזיק הזדמנות לטעון את טענותיו לפניו או לפני מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו, להורות לו למכור את אמצעי השליטה האמורים, כולם או חלקם, בתוך תקופה שיוורה, כך שלא יחזיק אמצעי שליטה מסוג כלשהו, מעל לשיעור המותר להחזקה בלא היתר לפי הוראות הסעיף האמור.

(ג) הורה המפקח, לפי הוראות סעיף קטן (ב), למכור אמצעי שליטה, רשאי הוא לתת הוראה כאמור בסעיף קטן (א)(2) עד (4), בשינויים המחויבים.

(ד) לא מכר המחזיק את אמצעי השליטה, בהתאם להוראת המפקח לפי סעיף קטן (א)(1) או (ב), רשאי בית המשפט המחוזי, לבקשת המפקח, למנות כונס נכסים למכירת אמצעי השליטה כאמור.

(ה) נודע לנותן שירותים פיננסיים כי אדם פועל מכוח אמצעי שליטה המוחזקים בניגוד להוראות סעיף קטן (ב) וסעיף 26, ידווח על כך למפקח.

30. דיווח על החזקת אמצעי שליטה
(א) המחזיק יותר מ-5% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בנותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד, ימסור לנותן השירותים, ב-1 באפריל בכל שנה ובמועדים אחרים שיורה המפקח, דין וחשבון על החזקת אמצעי השליטה האמורים שבידיו ופרטים אחרים כפי שיורה המפקח, לרבות פרטים אלה:

(1) לעניין מחזיק שהוא תאגיד – השולטים בו, וכן המחזיקים 5% או יותר מסוג מסוים של אמצעי שליטה בו;

(2) מי שהמחזיק פועל כשלוח או כנאמן בעבורו.

(ב) המפקח רשאי להורות כי מחזיק אמצעי שליטה שחלה עליו חובת דיווח לפי סעיף זה, ימסור את הדיווח גם למפקח ישירות, ורשאי הוא להורות כי פרטים כאמור בסעיף קטן (א) יימסרו למפקח בלבד, במועדים שיורה.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו גם על מי שמחזיק אמצעי שליטה בנותן שירותים פיננסיים כערובה לחיוב, למעט מחזיק שהוא תאגיד בנקאי.

פרק ה': אורגנים ובעלי תפקידים אחרים בנותן שירותים פיננסיים

31. כשירות לכהונה כנושא משרה בנותן שירותים פיננסיים
לא ימונה לנושא משרה בנותן שירותים פיננסיים ולא יכהן כנושא משרה כאמור אלא מי שמתקיימים בו כל אלה:

(1) הוא בגיר ;

(2) הוא לא הוכרז פסול דין ולא ניתן לגביו צו כינוס נכסים בהליכי פשיטת רגל ;

(3) הוא לא הורשע בעבירה אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים, ויראו כל אחת מהעבירות המפורטות בסעיף 15(א)(3)(א) כעבירה שמתקיימות בה הוראות פסקה זו ;

(4) מתקיימים בו תנאי כשירות נוספים שקבע השר ; השר רשאי לקבוע תנאי כשירות כאמור דרך כלל או לסוג מסוים של נותני שירותים פיננסיים או נושאי משרה בהם, ובכלל זה השכלה, ניסיון מקצועי ועמידה בבחינות מקצועיות ;

(5) נותן השירותים הפיננסיים מסר למפקח הודעה על הכוונה למנותו, כאמור בסעיף 32(א), והמפקח לא הודיע על התנגדותו למינוי כאמור בסעיף 32(ב) או לא הורה על הפסקת כהונה כאמור בסעיף 32(ג).

32. (א) נותן שירותים פיננסיים ימסור למפקח הודעה על הכוונה למנות נושא משרה, 60 ימים לפחות לפני תחילת כהונתו של נושא המשרה.
התנגדות למינוי נושא משרה או הפסקת כהונה

(ב) המפקח רשאי, בתוך התקופה האמורה בסעיף קטן (א), להתנגד למינוי נושא משרה בנותן השירותים הפיננסיים, ובלבד שנתן למועמד הזדמנות לטעון את טענותיו לפניו או לפני מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו ; לעניין זה יביא המפקח בחשבון את התאמתו של המועמד לתפקיד המוצע, ובכלל זה את ניסיונו, יושרו ויושרתו, לרבות היעדר כתב אישום תלוי ועומד בעבירה כאמור בסעיף 15(א)(3), וכן קשריו, מכל סוג שהוא, עם נותן שירותים פיננסיים או עם נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים.

(ג) מונה נושא משרה ולאחר מינויו התבררו פרטים נוספים או חדשים לעניין השיקולים האמורים בסעיף קטן (ב), רשאי המפקח, לאחר התייעצות עם הוועדה ולאחר שניתנה לנושא המשרה הזדמנות לטעון את טענותיו לפני המפקח או לפני מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו, להורות על הפסקת כהונתו, בשל הפרטים הנוספים או החדשים כאמור.

33. (א) בדירקטוריון של נותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד בעל רישיון מורחב יכהנו שלושה חברים, לפחות.

דירקטוריון של
נותן שירותים
פיננסיים בעל
רישיון מורחב

(ב) השר רשאי לקבוע דרך כלל או לסוג נותני שירותים פיננסיים כאמור בסעיף קטן (א), הוראות בעניינים אלה:

(1) הרכב הדירקטוריון, וכן מינוי ועדות דירקטוריון, מספר החברים בהן והרכבן;

(2) תנאי כשירות של דירקטור ושל חבר בוועדת דירקטוריון, ורשאי השר לקבוע תנאי כשירות נוספים, לרבות מיומנות חשבונאית ופיננסית, הנדרשים מדירקטור חיצוני ומחברים מסוימים בוועדה כאמור; אין בהוראות לפי פסקה זו כדי לגרוע מההוראות לפי סעיף 31(4);

(3) הגבלות לעניין מינוי דירקטור או חבר ועדת דירקטוריון, לרבות הגבלות בשל עיסוקיהם האחרים;

(4) דרך המינוי של דירקטור, תקופות כהונה והוראות לעניין הפסקה או פקיעה של כהונתו;

(5) המניין החוקי בישיבות דירקטוריון ובישיבות ועדות דירקטוריון;

(6) נושאים שיידונו והחלטות שיתקבלו בדירקטוריון או בוועדה מוועדותיו, והחלטות כאמור שיתקבלו בהליך מיוחד או ברוב מיוחד שייקבע.

(ג) המפקח רשאי להורות על דרכי עבודתם של הדירקטוריון ושל ועדת דירקטוריון שלא נקבעו בתקנות לפי סעיף קטן (ב).

34. (א) נותן שירותים פיננסיים בעל רישיון מורחב ימנה רואה חשבון מבקר, ויחולו עליו הוראות סעיפים 154 עד 170 לחוק החברות כאילו היה חברה ציבורית, בכפוף להוראות סעיף זה ובשינויים המחויבים.

רואה חשבון מבקר

(ב) נודע לרואה החשבון המבקר, במהלך ביצוע תפקידו, על הפרה מהותית של הוראה מההוראות לפי חוק זה או של הוראת מינהל שניתנה לפיו, ימסור על כך הודעה בכתב למנהל הכללי, ויבקש את תגובת המנהל הכללי בתוך המועד שיקבע בהודעה; לא התקבלה תגובת המנהל הכללי בתוך המועד שנקבע כאמור, או שרואה החשבון המבקר לא השתכנע, לאחר שעיין בתגובת המנהל הכללי, כי ההפרה אינה הפרה מהותית, ימסור רואה החשבון המבקר למפקח, על אף הוראות כל דין או הסכם, הודעה על ההפרה בצירוף תגובת המנהל הכללי, ככל שהתקבלה; לעניין זה יראו כהפרה מהותית כל הפרה המנויה בסעיף 72(ג) וכל הפרה אחרת שהורה המפקח.

ניגוד עניינים 35. (א) לא ימונה ולא יכהן כנושא משרה או כבעל תפקיד אחר בנותן שירותים פיננסיים מי שתפקידו או עיסוקיו האחרים יוצרים או עלולים ליצור ניגוד עניינים עם תפקידו האמור או שיש בהם כדי לפגוע ביכולתו לכהן באותו תפקיד.

(ב) השר רשאי לקבוע הוראות שמטרתן למנוע ניגוד עניינים אפשרי של נושא משרה ובעל תפקיד אחר בנותן שירותים פיננסיים, לרבות הוראות לעניין עיסוקים אחרים שלא יהיו רשאים לעסוק בהם או פעולות שלא יהיו רשאים לבצע, וכן הצהרות ודיווחים שיידרשו מהם.

אחריות מנהל כללי 36. (א) המנהל הכללי של נותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד וכן שותף ושותף בתאגיד שהוא שותפות, למעט שותף מוגבל, חייבים לפקח ולנקוט את כל האמצעים הסבירים בנסיבות העניין למניעת הפרה של הוראה מההוראות לפי חוק זה בידי התאגיד או השותפות, לפי העניין, או בידי עובד מעובדיהם, כמפורט להלן:

(1) לקבוע כללים ונהלים למניעת הפרה של ההוראות לפי חוק זה;

(2) למנות אחראי להטמעת הכללים והנהלים שקבע כאמור בפסקה (1) ולפיקוח על קיומם.

(ב) בסעיף זה, "שותפות" ו"שותף מוגבל" – כהגדרתם בפקודת השותפויות [נוסח חדש], התשל"ה-1975²².

פרק ו': הגבלות על ניהול עסקים

²² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 28, עמ' 549.

הון עצמי מזערי 37. (א) לנותן שירותים פיננסיים יהיה הון עצמי מזערי בסכום כמפורט בתוספת, לפי העניין, כשהוא חופשי מכל שעבוד או עיקול.
(ב) השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת.

הוראות בדבר ניהול עסקים 38. המפקח, לאחר התייעצות עם הוועדה, רשאי לתת הוראות לנותני שירותים פיננסיים, דרך כלל או לסוג מסוים מהם, בעניינים אלה:

(1) הון עצמי נוסף על ההון הנדרש לפי סעיף 37, הנדרש לשם מתן שירות פיננסי מסוג מסוים או פעילות מסוג מסוים;

(2) חובת ביטוח אחריות מקצועית;

(3) דרישות לעניין החזקת נכסים, לרבות דרישות לעניין נזילות;

(4) דרישות לעניין השקעות בנכסים, ובכלל זה דרכי השקעה, תנאים לביצועה והגבלות על השקעה;

(5) דרישות נוספות לעניין ניהול עסקיהם של נותני שירותים פיננסיים לשם מניעת סיכון למערכת הפיננסית בשל סוג פעילות מסוים או היקף פעילות של נותני שירותים פיננסיים מסוג מסוים.

פרק ז': חובות דיווח

דוחות והודעות 39. (א) נותן שירותים פיננסיים יגיש למפקח דוחות והודעות כמפורט להלן:

(1) דוחות כספיים שיקבע השר, במועדים ולתקופות שיקבע או בהתרחש אירוע שיקבע;

(2) דוחות מידיים והודעות שיקבע השר, בהתרחש אירוע שיקבע;

(3) דוחות והודעות נוספים שעליהם יורה המפקח.

(ב) המפקח ייתן הוראות בדבר אופן הגשתם של דוח או הודעה לפי סעיף זה, לרבות פרסומם לציבור, מתכונתם, תוכנם, מידת פירוטם וכללים חשבונאיים לעריכתו של דוח כספי, לרבות ההצהרות והביאורים שיש לצרף אליו; הוראות כאמור ייקבעו בשים לב לצורך בשמירה על סוד מסחרי או סוד מקצועי של נותן השירותים הפיננסיים.

(ג) המפקח רשאי, מטעמים שיירשמו, לפטור נותן שירותים פיננסיים מהגשת דוח או הודעה לפי סעיף זה או להאריך את המועד להגשתם.

מידע לגבי החלטות 40. (א) בפרוטוקול האסיפה הכללית של נותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד בעל רישיון מורחב, בהחלטותיה בעניינים המנויים להלן, יפורטו שמות הנוכחים באסיפה, שמות המצביעים, שיעור ההחזקות בזכויות ההצבעה שמכוחן הצביעו ואופן הצבעתם, ואם הם פועלים כשלוח או כנאמן בעבור אחר – פרטים בדבר זהותו של מי שהם פועלים בעבורו כאמור, ואם הוא תאגיד – פרטים בדבר השולטים בו:

(1) שינוי מסמכי היסוד של התאגיד;

(2) מינוי או הפסקת כהונה של דירקטור;

(3) אישור פעולות או עסקאות הטעונות את אישור האסיפה הכללית לפי הוראות סעיפים 255 ו-268 עד 275 לחוק החברות;

(4) סוגים נוספים של החלטות שהורה המפקח.

(ב) המפקח רשאי לדרוש ממי שנכח או ממי שהצביע באסיפה כללית מסוימת של נותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד, פרטים בדבר זהותו של מי שנכח או מי שהצביע כאמור, פרטים בדבר זהותו של מי שהוא פועל כשלוח או כנאמן בעבורו, ואם הוא תאגיד – פרטים בדבר השולטים בו.

פרק ח': שמירה על ענייני לקוחות

איסור הטעיה 41. (א) לא יעשה נותן שירותים פיננסיים דבר העלול להטעות לקוח בכל עניין מהותי בעסקה למתן שירותים פיננסיים, והכול במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת, לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה; בלי לגרוע מכלליות האמור, יראו עניינים אלה כמהותיים בעסקה:

(1) זהות נותן השירותים הפיננסיים;

(2) סוגי השירותים הפיננסיים שבהם נותן השירותים הפיננסיים רשאי לעסוק בהתאם לרישיונו;

(3) הוותק של נותן השירותים הפיננסיים, הצטיינותו, המוניטין שלו, מצבו הכספי והיקף עסקיו;

(4) מהותה של העסקה, היקפה, הסייגים לה והתנאים המוקדמים לקיומה;

(5) תקופת ההתקשרות בעסקה ותנאי ביטול העסקה, לרבות התשלומים שיש לשלם בשל ביטולה;

(6) כל התשלומים שעל הלקוח לשלם במסגרת העסקה ושיעורם, לרבות שיעור הריבית המרבי המותר על פי דין.

(ב) הוראות סעיף זה יחולו גם על פרסומת.

אחריות להטעיה 42. (א) היתה הטעיה בפרסומת, יראו כמפירים את הוראות סעיף 41 – בפרסומת

(1) את מי שמטעמו נעשתה הפרסומת ואת האדם שהביא את הדבר לפרסום וגרם בכך לפרסומו;

(2) אם היתה הפרסומת מטעה על פניה או שהם ידעו שהיא מטעה – אף את המפיץ או מי שהחליט בפועל על הפרסום.

(ב) הובאו בפרסומת עובדות בדבר התכונות של שירות פיננסי או בדבר התוצאות הצפויות מהשימוש בו, יהיה המפקח רשאי לדרוש ממי שמטעמו נעשתה הפרסומת או ממי שהביא את הדבר לפרסום וגרם בכך לפרסומו שיציג ראיות להוכחת אותן עובדות; לא הציג ראיות כאמור להנחת דעתו של המפקח, תהא בכך ראיה לכאורה שהפרסומת היתה מטעה, אולם תהא זו הגנה למי שמטעמו נעשתה הפרסומת ולאדם שהביא את הדבר לפרסום וגרם בכך לפרסומו כי לא ידעו ולא היה עליהם לדעת שהפרסומת מטעה.

(ג) (1) יראו בפרסומת סמויה פרסומת מטעה אף אם תוכנה אינו מטעה; לעניין זה, "פרסומת סמויה" – פרסומת העלולה להביא אדם סביר להניח, כי האמור בה אינו פרסומת.

(2) המפרסם פרסומת בצורה של כתבה, מאמר או ידיעה עיתונאית, בלי לציין באופן ברור כי המדובר בפרסומת, יראו בכך פרסומת מטעה, אף אם תוכנה אינו מטעה.

(3) לעניין סעיף קטן זה, השתתפות עיתונאי, לרבות מגיש, קריין או מנחה בכל כלי תקשורת, בפרסומת, יראו אותה כפרסומת מטעה, אם אין בה הבחנה ברורה בין עבודתו המקצועית לבין הפרסומת.

(4) השר רשאי לקבוע כללים בדבר הנוסח והדרך שבהם על המפרסם לציין או לשדר כי מדובר בפרסומת.

(ד) חזקה שפרסומת נעשתה בידי מי שמצוין בה כמציע השירות הפיננסי, אלא אם כן צוין אחרת בפרסומת עצמה.

(ה) פרסומת העלולה להטעות לקוח בישראל – אחת היא, לעניין סעיף זה, אם נעשתה בישראל או מחוצה לה.

איסור הפעלת .43 (א) לא יעשה נותן שירותים פיננסיים, במעשה או במחדל (בסעיף זה – מעשה), בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת, דבר העלול לפגוע ביכולתו של לקוח לקבל החלטה אם להתקשר בעסקה עמו, באופן שיש בו שלילה של חופש ההתקשרות של הלקוח או פגיעה מהותית בחופש ההתקשרות שלו (בסעיף זה – הפעלת השפעה בלתי הוגנת).

(ב) בלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף קטן (א), יראו נותן שירותים פיננסיים שביצע מעשה מן המעשים המפורטים להלן כמי שהפעיל השפעה בלתי הוגנת:

(1) הגביל את יכולתו של לקוח לעזוב מקום או יצר לפני לקוח את הרושם שהוא מוגבל ביכולתו לעזוב מקום;

(2) מנע מלקוח את האפשרות להתייעץ לגבי התקשרות בעסקה או לגבי תנאיה;

(3) ביצע פניות חוזרות ונשנות ללקוח או לבני משפחתו כדי לקשור עסקה, אף שהביעו, במפורש או במשתמע, את רצונם כי יחדל מכך;

(4) ניצל מוגבלות נפשית, שכלית או גופנית של לקוח, כשהוא יודע או היה עליו לדעת על קיומה של מוגבלות כאמור;

(5) ניצל את העובדה שלקוח אינו יודע את השפה שבה נקשרת העסקה במידה מספקת לשם הבנת העסקה;

(6) איים או נקט אמצעי הפחדה כלשהו כלפי לקוח או כלפי בני משפחתו;

(7) סיפק שירות בתשלום, בלא בקשה מפורשת של הלקוח.

איסור התניית .44 (א) לא יתנה נותן שירותים פיננסיים מתן שירות פיננסי בקניית נכס או שירות בשירות אחר, ממנו או מאדם אחר.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על מתן אשראי אגב מימון רכישה או השכרה של נכס, ורשאי השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע נסיבות שבהן לא יחולו הוראות סעיף קטן (א).

45. הגבלת עיסוק ברוכלות
לא יעסוק נותן שירותים פיננסיים במתן שירותים פיננסיים בדרך של רוכלות; לעניין זה, "רוכלות" – הצעת עסקה ללקוח מאת נותן שירותים פיננסיים, או מי מטעמו, שבא שלא לפי הזמנה למקום מגוריו של הלקוח, שירותו הצבאי, עבודתו, לימודיו או לקרבתם, והכול למעט הצעת עסקה לעוסק כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981, במקום שבו הוא מנהל את עסקיו.

46. הגבלות לעניין קטינים
(א) בעל רישיון למתן אשראי לא יתקשר בעסקה עם קטין, בין בעצמו ובין באמצעות הורה או אפוטרופסו, או עם אדם שמלאו לו 18 שנים וטרם מלאו לו 21 שנים; ואולם השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע נסיבות או תנאים שבהתקיימם יהיה רשאי בעל רישיון כאמור להתקשר בעסקה עם קטין, בכפוף להוראות חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962²³, או עם אדם כאמור.

(ב) לא יפרסם אדם פרסומת ולא ינקוט דרך שיווק אחרת אם הפרסומת או דרך השיווק כאמור עלולות להטעות קטין, לנצל את גילו, תמימותו או חוסר ניסיונו או לעודד פעילות שיש בה כדי לפגוע בגופו או בבריאותו הגופנית או הנפשית.

47. גילוי נאות
(א) נותן שירותים פיננסיים חייב לגלות ללקוח כל פרט מהותי לגבי תוכנו, היקפו, תנאיו ומחירו של שירות שהוא נותן והסיכונים הכרוכים בו ואת דבר האפשרות לבטל עסקה, ככל שישנה, התנאים לביטולה ודרכי ביטולה.

(ב) השר רשאי לקבוע חובות שיחולו על נותני שירותים פיננסיים, כולם או חלקם, לשם הבטחת גילוי נאות ללקוחות, ובין השאר חובות כמפורט להלן:

(1) חובה לציין פרטים מסוימים בכל פרסום שלהם בדבר שירותיהם;

(2) חובה לתת ללקוחותיהם, במועדים קבועים ובכל דרך שהיא, דוחות על השירותים הניתנים להם ולציין בהם פרטים מסוימים.

²³ ס"ח התשכ"ב, עמ' 120

- עריכת חוזה בכתב 48. (א) היה לשר יסוד סביר להניח כי הדבר דרוש למניעת הטעיה או ניצול ומסירתו מצוקת הלקוח, רשאי הוא לקבוע בתקנות, לגבי סוגי שירותים, כי נותן שירותים פיננסיים חייב לערוך חוזה בכתב עם הלקוח ולציין בו את הפרטים שנקבעו בתקנות.
- (ב) נותן שירותים פיננסיים העומד לכרות חוזה עם לקוח חייב לתת לו הזדמנות סבירה לעיין בחוזה לפני כריתתו, וכן למסור לו עותק ממנו לאחר החתימה.
- הוראות בדבר חוזה 49. (א) השר רשאי לקבוע, דרך כלל או לסוג מסוים של שירותים פיננסיים, למתן שירותים פיננסיים הוראות לעניין תוכנו של חוזה למתן שירותים פיננסיים או מידע אחר המיועד ללקוח, ובכלל זה תנאים שיש לקבוע בהם, וכן הוראות לעניין צורתו של חוזה כאמור, לרבות לעניין הגודל המזערי של האותיות, ולעניין החובה למסור את החוזה או את המידע ללקוח.
- (ב) הסדר הסותר תנאי שיש לקבעו בחוזה לפי סעיף קטן (א) לא ינהגו לפיו, ויראו כאילו הותנה במקומו התנאי שיש לקבעו כאמור, זולת אם ההסדר הוא לטובת הלקוח; אין בהוראה זו כדי לגרוע מאחריותו הפלילית של נותן שירותים פיננסיים.
- פירעון מוקדם 50. מי שקיבל הלוואה מבעל רישיון למתן אשראי, יהיה רשאי, על אף כל הסכם הקובע אחרת, לפרוע את יתרת ההלוואה לפני המועד שנקבע לפירעונה, בהתאם לתנאים שיקבע השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לרבות תשלום עמלה לבעל הרישיון בידי מי שביקש לפרוע את ההלוואה כאמור; תנאים כאמור ייקבעו בשים לב להגנה על הלקוחות ולשמירה על עניינם.
- בירור תלונות הציבור 51. (א) המפקח יברר תלונות הציבור שראה בהן ממש בדבר פעולה של נותן שירותים פיננסיים.
- (ב) המפקח לא יברר תלונה בעניין שהחל בו דיון לפני בית משפט או בורר, או שבית משפט או בורר הכריע בו, אלא מטעמים מיוחדים שיירשמו, אולם הוא רשאי לברר תלונה בעניין שבו הוגשה תובענה לפני בית משפט או בורר אך טרם החל הדיון בה.
- דרכי הבירור 52. (א) בירור תלונה יהיה בדרך שתיראה למפקח, והוא לא יהיה קשור להוראות שבסדרי הדין או בדיני ראיות; לשם בירור תלונה כאמור, רשאי המפקח לדרוש כל ידיעה או מסמך כאמור בסעיף 67(א)(2).

(ב) המפקח יביא את התלונה לידיעת מי שהתלונה עליו וייתן לו הזדמנות סבירה להשיב עליה.

53. תוצאות הבירור (א) מצא המפקח שהתלונה היתה מוצדקת, יודיע על כך למתלונן ולמי שהתלונה עליו; המפקח רשאי לפרש בתשובתו את תמצית ממצאיו ורשאי הוא להורות למי שהתלונה עליו לתקן ליקוי שהעלה הבירור, בין למקרה שעליו התלונה ובין בדרך כלל, בדרך ובמועד שהורה.

(ב) מצא המפקח שהתלונה אינה מוצדקת, או שאינה ראויה לבירור, יודיע על כך למתלונן ולמי שהתלונה עליו, ורשאי הוא לפרש בתשובתו את תמצית ממצאיו.

(ג) העלה הבירור חשד שנעברה עבירה פלילית, יביא המפקח את העניין לידיעת היועץ המשפטי לממשלה.

פרק ט': שמירה על ניהול תקין

54. הודעה על פגמים (א) סבר המפקח כי נותן שירותים פיננסיים עשה בעסקיו בדרך הפוגעת או העלולה לפגוע בניהולם התקין, ישלח לנותן השירותים הפיננסיים הודעה בכתב ובה יפרט את הפגמים, ידרוש את תיקונם או מניעת פגיעתם בתוך תקופה שיקבע בהודעה, וייתן לו הזדמנות להגיש בתוך אותה תקופה, או בתוך תקופה קצרה מזו, כפי שיקבע בהודעה, את הערותיו והשגותיו לגבי הפגמים או הדרישות לתיקונם.

(ב) הגיש נותן שירותים פיננסיים הערות והשגות כאמור בסעיף קטן (א), יחליט בהן המפקח סמוך ככל האפשר לאחר שקיבל אותן ויודיע על החלטתו לנותן השירותים הפיננסיים, ואם דרש את תיקונם של הפגמים או מניעת פגיעתם – יקבע בהחלטתו את התקופה שבה על נותן השירותים הפיננסיים לעשות כאמור.

55. אמצעים למניעת פגיעה סבר המפקח, לאחר תום התקופה שקבע בהודעתו לפי סעיף 54, כי נותן השירותים הפיננסיים לא תיקן את הפגמים שעליהם הודיע לו לפי הסעיף האמור או לא מנע את פגיעתם, או היה סבור, לאחר שנתן לנותן השירותים הפיננסיים הזדמנות להשמיע או להגיש את הערותיו והשגותיו, שיש צורך לנקוט אמצעים כדי למנוע מנותן השירותים הפיננסיים לפגוע בלקוחותיו או במחזיקים באמצעי שליטה בו, רשאי הוא, לאחר התייעצות עם הוועדה –

(1) להורות לנותן השירותים הפיננסיים שיימנע מסוגי פעולות שפורשו באותה הוראה;

(2) לאסור על חלוקת דיבידנד או רווחים או על מתן הטבות לדירקטורים, לנושאי משרה, או לעובדים אחרים של נותן השירותים הפיננסיים.

56. סמכויות לשמירה על ניהול תקין (א) סבר המפקח, לאחר התייעצות עם הוועדה, כי נותן שירותים פיננסיים או נושא משרה בו נוהג בדרך הפוגעת או העלולה לפגוע, פגיעה משמעותית, בניהול התקין של עסקיו, רשאי הוא, לאחר שניתנה לנותן השירותים הפיננסיים הזדמנות סבירה להשמיע או להגיש את טענותיו לפני המפקח או לפני מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו, לתת לנותן השירותים הפיננסיים כל הוראה מן ההוראות המפורטות בסעיף 55, ורשאי הוא, באישור השר –

(1) להתלות או להגביל את סמכותו של נושא משרה או עובד אחר של נותן השירותים הפיננסיים;

(2) להשעות נושא משרה בנותן השירותים הפיננסיים לתקופה שיורה, או להעבירו מתפקידו, לאחר שניתנה לו הזדמנות לטעון את טענותיו בפני המפקח או מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו;

(3) למנות מפקח מיוחד לנותן השירותים הפיננסיים שיפקח על הנהלתו כאמור בסעיף 58.

(ב) סבר המפקח כי בנסיבות העניין טובת הציבור מחייבת עשיית פעולה לפי סעיף קטן (א) בלא דיחוי, רשאי הוא, באישור השר, לפעול מיד, ובלבד שיביא את העניין לפני הוועדה סמוך ככל האפשר לאחר הפעולה, וייתן לנותן השירותים הפיננסיים הזדמנות סבירה לטעון את טענותיו.

57. שמירת תוקפן של פעולות (א) פעולה כלפי צד אחר בניגוד להוראה שניתנה לפי סעיף 55 או 56, שעשה נותן שירותים פיננסיים או מי שסמכותו לעשות את הפעולה הותלתה או הוגבלה או מי שהושעה או שהועבר מתפקידו על פי הוראה כאמור – לא תהיה בטלה מטעם זה בלבד.

58. מפקח מיוחד (א) מפקח מיוחד שהתמנה לפי סעיף 56 יפקח על פעולות הדירקטוריון של נותן השירותים הפיננסיים ועל הנהלת עסקיו לפי הוראות שיקבל מאת המפקח.

(ב) המפקח רשאי להתיר למפקח המיוחד להעסיק בני אדם אחרים לשם מילוי תפקידיו.

(ג) על מינוי מפקח מיוחד יחולו הוראות סעיף 345כד3(א), (ד), (ה) ו-(ז) לחוק החברות, בשינויים המחוייבים.

(ד) המפקח רשאי להורות לנותן השירותים הפיננסיים לשלם למפקח המיוחד ולבני אדם שיעסיק שכר והוצאות סבירים כפי שיוורה המפקח, ואם היו המפקח המיוחד או בני האדם שהעסיק עובדי המדינה, רשאי המפקח להורות כי השכר ישולם לאוצר המדינה.

59. מסירת מסמכים וידיעות למפקח המיוחד מונה מפקח מיוחד לפי הוראות סעיף 56, יהיה כל נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים, בין שניתנה לגביו לפי הסעיף האמור הוראת התליה או הגבלת סמכות או הוראת השעיה או שהועבר מתפקידו ובין שלא, וכן כל אדם אחר המועסק אצל נותן השירותים הפיננסיים, חייבים, לפי דרישת המפקח המיוחד, למסור לו או לשלוחיו את הידיעות, הפנקסים, המסמכים או כל תעודה אחרת שלדעת הדורש יש בהם כדי להבטיח או להקל את ביצוע תפקידיו של המפקח המיוחד.

60. סייג להחלטות אסיפה החלטה של אסיפת בעלי אמצעי שליטה בנותן השירותים הפיננסיים, שאינה מתיישבת עם האמור בפרק זה או עם פעולה שנעשתה או הוראה שניתנה על פיו, לא יהיה לה תוקף.

פרק י': חיסול עסקיו של נותן שירותים פיננסיים

61. הודעה על חיסול עסקים נותן שירותים פיננסיים שהחליט על פירוקו מרצון או על חיסול עסקיו, דרך כלל או בתחום עיסוק מסוים, שנפתחו נגדו הליכי פירוק או פשיטת רגל או שלא עסק במתן שירותים פיננסיים במשך שנתיים רצופות, יודיע על כך למפקח בתוך שבעה ימים.

62. חיסול מרצון החליט נותן שירותים פיננסיים על פירוקו או על חיסול עסקיו, דרך כלל או בתחום עיסוק מסוים, רשאי המפקח, אם ראה צורך בכך כדי להבטיח את ענייני לקוחותיו של נותן שירותים פיננסיים –

(1) להורות לנותן שירותים פיננסיים לפעול בדרך מסוימת בחיסול העסקים;

(2) לפנות לבית המשפט בבקשה למתן צו שהפירוק יהיה בידי בית המשפט או בפיקוחו.

63. חיסול עקב ביטול רישיון (א) נותן שירותים פיננסיים שרישיונו בוטל יחסל את עסקיו בישראל בתחום העיסוק שהרישיון לגביו בוטל.

(ב) המפקח רשאי, אם ראה צורך בכך כדי להבטיח את ענייני לקוחותיו של נותן שירותים פיננסיים שרישיונו בוטל, להורות לו לפעול בדרך מסוימת בחיסול העסקים.

(ג) לא חיסל נותן שירותים פיננסיים שרישיונו בוטל את עסקיו בתוך זמן סביר, רשאי בית המשפט, לבקשת המפקח, למנות כונס נכסים לרכוש, כולו או חלקו, או לצוות על פירוקו.

פרק י"א: סמכויות פיקוח, אכיפה ובירור מינהלי

הגדרות – פרק י"א 64. בפרק זה –

"חפץ" – כהגדרתו בפקודת מעצר וחיפוש;

"מסמך" – לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995²⁴;

"פקודת מעצר וחיפוש" – פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969²⁵.

מסירת ידיעות ומסמכים 65. המפקח או מי שהוא הסמיך לכך רשאי לדרוש מכל נותן שירותים פיננסיים ומכל נושא משרה בו למסור לו כל ידיעה ומסמך הנוגעים לעסקיו ולהראות לו או לנציגיו כל פנקס, חשבון, תעודה או מסמך אחר שברשותו הנוגעים לעסקיו.

מוסמכי פיקוח 66. (א) השר יסמיך מבין עובדי משרדו פקחים לשם הפעלת הסמכויות לפי סעיפים 67 ו-68 (בפרק זה – מוסמכי פיקוח).

(ב) לא יוסמך אדם כמוסמך פיקוח לפי הוראות סעיף קטן (א), אלא אם כן מתקיימים בו כל אלה:

(1) משטרת ישראל הודיעה, בתוך שלושה חודשים מפנייתו של המפקח אליה, כי היא אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי סעיפים 67 ו-68, כפי שקבע השר בהסכמת השר לביטחון הפנים;

²⁴ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.
²⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 248.

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, כפי שהורה השר בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים.

סמכויות פיקוח ואכיפה 67. (א) לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי חוק זה רשאי המפקח או מוסמך פיקוח –

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך הנוגעים לעסקי אדם שחוק זה חל עליו, או הנוגעים להפרה לפי חוק זה;

(3) להיכנס למקום שיש לו יסוד להניח כי פועל בו נותן שירותים פיננסיים, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים בלבד, אלא על פי צו של בית משפט.

(ב) התעורר חשד לביצוע עבירה לפי חוק זה רשאי המפקח או מוסמך פיקוח לתפוס כל חפץ הקשור לעבירה כאמור; על תפיסה לפי פסקה זו יחולו הוראות הפרק הרביעי לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחויבים.

סמכויות בירור מינהלי 68. (א) היה למפקח יסוד סביר להניח כי אדם ביצע הפרה של הוראה מההוראות לפי חוק זה החלה לגביו (בסעיף זה – מפר והפרה, בהתאמה), רשאי המפקח, מנימוקים שיירשמו, להתיר למוסמך פיקוח, נוסף על הסמכויות האמורות בסעיף 67 –

(1) לבקש משופט של בית משפט השלום לתת צו לאדם, שלפי ההנחה נמצא בחזקתו או ברשותו חפץ או מסמך הדרוש לצורך בירור ההפרה, להציג למוסמך פיקוח את החפץ או את המסמך או להמציאו, בשעה, במקום ובאופן הנקובים בצו;

(2) לזמן את המפר ולשאול אותו שאלות בקשר לאותה הפרה; זימון לפי פסקה זו ייעשה למועד סביר ולמקום שיתואם עם המפר.

(ב) לא יינתן צו לפי סעיף קטן (א)1) אלא אם כן התקיים אחד מאלה:

(1) האדם שלגביו ניתן הצו נדרש על ידי מוסמך הפיקוח להציג לו את החפץ או המסמך, ולא הציגו;

(2) דרישה כאמור בפסקה (1) עלולה לפגוע בבירור ההפרה בשל חשש להעלמת ראיה או לפגיעה בה.

(ג) זומן המפר לפי סעיף קטן (א)(2), יודיע מוסמך הפיקוח למפר שזומן, לפני תחילת התשאול, מהם המעשים שביחס להפרתם יישאל; המפר שזומן ישיב לשאלות שנשאל, ותשובותיו לא יישמשו כראיה בהליכים פליליים ובהליכים אזרחיים נגדו.

חובת הזדהות 69. המפקח או מוסמך פיקוח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי סעיפים 67 ו-68 אלא בעת מילוי תפקידו ואם הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו וכן יש בידו תעודה המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג לפי דרישה; תעודה כאמור של מוסמך פיקוח, תהיה חתומה בידי המפקח.

70. (א) היה למפקח יסוד סביר להניח כי אדם שאינו בעל רישיון עוסק או עומד לעסוק במתן שירותים פיננסיים, רשאי הוא לצוות על אותו אדם, בכתב, להפסיק את העיסוק כאמור או להימנע ממנו, לפי העניין. בלא רישיון

(ב) המפקח לא יצווה כאמור בסעיף קטן (א) אלא לאחר שקיבל את אישור בית משפט השלום לכך, ובהתקיים אחד מאלה:

(1) המפקח דרש מאותו אדם להפסיק את העיסוק או להימנע ממנו, בתוך תקופה שהורה בדרישה, ואותו אדם לא עשה כן;

(2) טובת הציבור מחייבת לצוות על הפסקת העיסוק או הימנעות ממנו, בלא דיחוי.

(ג) המפקח יפרסם באתר האינטרנט שלו את נוסח הצו, בסמוך לאחר שניתן; הוגשה בקשה לביטול הצו לפי סעיף קטן (ד), יפרסם המפקח גם את דבר הבקשה.

(ד) הרואה את עצמו נפגע מצו שהוצא לפי סעיף זה רשאי להגיש לבית משפט השלום בקשה לביטולו בתוך 30 ימים מיום מתן הצו.

פרק י"ב: עיצום כספי

סימן א': הטלת עיצום כספי

הגדרות – פרק י"ב 71. בפרק זה –

”הסכום הבסיסי” –

(1) לעניין נותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד, כמפורט להלן, לפי העניין –

(א) לגבי בעל רישיון למתן אשראי –

(1) אם הוא בעל רישיון בסיסי – 50,000 שקלים חדשים;

(2) אם הוא בעל רישיון מורחב וצבר האשראי שלו אינו עולה על 300 מיליון שקלים חדשים – 200,000 שקלים חדשים;

(3) אם הוא בעל רישיון מורחב וצבר האשראי שלו עולה על 300 מיליון שקלים חדשים – 300,000 שקלים חדשים;

(ב) לגבי בעל רישיון למתן שירות בנקס פיננסי –

(1) אם הוא בעל רישיון בסיסי – 50,000 שקלים חדשים;

(2) אם הוא בעל רישיון מורחב – 200,000 שקלים חדשים;

(2) לעניין מחזיק אמצעי שליטה בנותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד – 25,000 שקלים חדשים;

(3) לעניין נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים – 15,000 שקלים חדשים;

(4) לעניין נותן שירותים פיננסיים שהוא יחיד – 15,000 שקלים חדשים;

”נותן שירותים פיננסיים” – לרבות מי שרישיונו בוטל וחלות עליו הוראות סעיף 24(א).

עיצום כספי 72. (א) הפר אדם הוראה מההוראות לפי חוק זה כמפורט להלן, רשאי המפקח להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 100,000 שקלים חדשים ליחיד, ואם הוא תאגיד – 250,000 שקלים חדשים:

(1) עסק במתן שירות בנכס פיננסי או במתן אשראי, בלא רישיון למתן שירות בנכס פיננסי או רישיון למתן אשראי, לפי העניין, בניגוד להוראות סעיף 12(א);

(2) שלט בנותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד או היה בעל עניין בנותן שירותים כאמור, בלא היתר מאת המפקח, בניגוד להוראות סעיף 26.

(ב) מי שהפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי המפקח להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום הבסיסי:

(1) מי שהפר הוראה מההוראות המפקח שניתנו לפי סעיף 4;

(2) נותן שירותים פיננסיים שהפר תנאי מתנאי רישיונו, בניגוד להוראות סעיף 12(א);

(3) נותן שירותים פיננסיים שלא הציג העתק מהרישיון או לא ציין את מספר הרישיון, בניגוד להוראות סעיף 21(ב);

(4) נותן שירותים פיננסיים שלא הודיע למפקח על שינוי שחל בפרט מן הפרטים שמסר לו או על כך שנפתחה נגדו חקירה פלילית או הוגש נגדו כתב אישום, בניגוד להוראות סעיף 22;

(5) מי שפעל בניגוד לתנאים שנקבעו בהיתר שקיבל, לפי הוראות סעיף 26;

(6) מחזיק אמצעי שליטה בנותן שירותים פיננסיים מכוח העברה על פי דין שלא מילא אחר הוראת המפקח שניתנה לפי סעיף 29(ב) או (ג);

(7) מחזיק אמצעי שליטה בנותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד שלא מסר דיווח בהתאם להוראות לפי סעיף 30;

(8) נותן שירותים פיננסיים שמינה נושא משרה או לא הפסיק את כהונתו, בניגוד להוראות סעיף 31;

(9) נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים שכיהן בניגוד להוראות סעיף 31 ;

(10) נותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד בעל רישיון מורחב שבדירקטוריון שלו מכהנים פחות משלושה חברים, בניגוד להוראות סעיף 33(א) ;

(11) נותן שירותים פיננסיים או דירקטור שהפר הוראה מהוראות שקבע השר או שהורה המפקח לפי סעיף 33(ב) או (ג) ;

(12) נותן שירותים פיננסיים בעל רישיון מורחב שלא מינה רואה חשבון מבקר, בניגוד להוראות סעיף 34(א) ;

(13) רואה חשבון מבקר שלא מסר הודעה על הפרה למנהל הכללי או למפקח, בניגוד להוראות סעיף 34(ב) ;

(14) נותן שירותים פיננסיים שמינה נושא משרה או בעל תפקיד אחר או לא הפסיק את כהונתו, בניגוד להוראות סעיף 35(א), וכן נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים שכיהן בניגוד להוראות הסעיף האמור ;

(15) נותן שירותים פיננסיים, נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים או בעל תפקיד אחר שהפר הוראה מההוראות שקבע השר לפי סעיף 35(ב) ;

(16) מנהל כללי של נותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד או שותף בתאגיד שהוא שותפות, שלא קבע כללים ונהלים או לא מינה אחראי להטמעתם ולפיקוח על קיומם, בניגוד להוראות סעיף 36(א) ;

(17) נותן שירותים פיננסיים שהפר הוראה מההוראות המפקח שניתנה לפי סעיף 38 ;

(18) נותן שירותים פיננסיים שלא הגיש דוח או הודעה בהתאם להוראות לפי סעיף 39 ;

(19) נותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד בעל רישיון מורחב, שלא כלל בפרוטוקול האסיפה הכללית את הפרטים הדרושים, בניגוד להוראות סעיף 40(א) ;

(20) מי שנכח או הצביע באסיפה כללית של נותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד ולא מסר למפקח פרטים, לפי דרישתו, בניגוד להוראות סעיף 40(ב);

(21) נותן שירותים פיננסיים שעשה דבר העלול להטעות לקוח בעניין מהותי בעסקה, בניגוד להוראות סעיף 41;

(22) פרסם פרסומת מטעה בניגוד להוראות סעיף 42(ג);

(23) נותן שירותים פיננסיים שהפעיל השפעה בלתי הוגנת בניגוד להוראות סעיף 43(ב), למעט פסקה (6) שבו;

(24) נותן שירותים פיננסיים שהתנה מתן שירות פיננסי בקניית נכס או שירות אחר, ממנו או מאדם אחר, בניגוד להוראות סעיף 44;

(25) נותן שירותים פיננסיים שעסק במתן שירותים פיננסיים בדרך של רוכלות בניגוד להוראות סעיף 45;

(26) בעל רישיון למתן אשראי שהתקשר בעסקה עם קטין, בניגוד להוראות סעיף 56(א) או שפרסם פרסומת המכוונת לקטינים בניגוד להוראות סעיף 56(ב);

(27) נותן שירותים פיננסיים שלא גילה ללקוח פרט מהותי לפי הוראות סעיף 47(א), או הפר חובה לעניין גילוי נאות שנקבעה לפי הוראות סעיף 47(ב);

(28) נותן שירותים פיננסיים שלא ערך חוזה בכתב, או שלא ציין בו את הפרטים הנדרשים, בניגוד להוראות שנקבעו לפי סעיף 48(א), או לא נתן ללקוח הזדמנות סבירה לעיין בחוזה, או לא מסר לו עותק כאמור בסעיף 48(ב);

(29) נותן שירותים פיננסיים שלא קיים הוראה מהוראות השר בדבר חוזה למתן שירותים פיננסיים או בדבר מידע אחר המיועד ללקוח, בניגוד להוראות סעיף 49;

(30) בעל רישיון למתן אשראי שלא איפשר למי שקיבל ממנו הלוואה, לפרוע את יתרת הלוואה לפני המועד שנקבע לפירעונה, בניגוד להוראות סעיף 50;

(31) נותן שירותים פיננסיים שלא תיקן ליקוי בהתאם להוראת המפקח, בניגוד להוראות סעיף 53(א);

(32) נותן שירותים פיננסיים שלא תיקן פגמים או מנע את פגיעתם, בהתאם להוראת המפקח שניתנה לפי סעיף 54;

(33) נותן שירותים פיננסיים שלא מסר הודעה על חיסול עסקיו כאמור בסעיף 61;

(34) מי שלא מסר ידיעה או מסמך למפקח או למי שהוא הסמיכו לכך, לפי דרישתו, בניגוד להוראות סעיף 65;

(35) מי שלא מסר למפקח או למוסמך פיקוח ידיעה או מסמך לפי דרישתו שניתנה לפי סעיף 67(א)(2).

(ג) מי שהפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי המפקח להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בשיעור של כפל הסכום הבסיסי:

(1) נותן שירותים פיננסיים שעסק במתן שירות פיננסי בהיקף פעילות נרחב בלא רישיון מורחב, בניגוד להוראות סעיף 12(ב) או (ג);

(2) מי שרישיונו בוטל והפר הוראה מההוראות המפקח שניתנה לפי סעיף 24;

(3) נותן שירותים פיננסיים שההון העצמי שלו נמוך מההון העצמי המזערי או אינו חופשי משעבוד או מעיקול, בניגוד להוראות סעיף 37;

(4) נותן שירותים פיננסיים או נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד, שלא פעל בהתאם להוראות המפקח שניתנו לפי סעיפים 55 או 56;

(5) נותן שירותים פיננסיים או נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים, שלא מסר למפקח המיוחד ידיעה או מסמך שנדרש למסרם, בניגוד להוראות סעיף 59;

(6) מי שהפר הוראה מההוראות המפקח שניתנה לפי סעיפים 62 או 63(ב).

(ד) על אף האמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) –

(1) לא יוטל עיצום כספי על עובד זוטר; בסעיף קטן זה, "עובד זוטר" – עובד שכיר בנותן שירותים פיננסיים, שאינו נושא משרה בנותן השירותים הפיננסיים ואין עובדים הכפופים לו, למעט יחיד בעל רישיון לפי חוק זה;

(2) לא יוטל עיצום כספי על עובד שכיר בנותן שירותים פיננסיים שאינו נושא משרה בנותן השירותים הפיננסיים ואינו עובד זוטר בו, אם במעשה המהווה את ההפרה לא חרג מנהלים של נותן השירותים הפיננסיים או מהוראה של הממונה עליו.

73. דרישה לתיקון הפרה מנושא משרה או בקשר לניגוד עניינים (א) נוכח המפקח כי נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד הפר הוראה שבשלה ניתן להטיל עליו עיצום כספי כאמור בסעיף 72(ב) או (ג) או שנותן שירותים פיננסיים הפר הוראה כאמור בסעיף 72(ב)(14), ידרוש ממנו, בטרם יטיל עליו עיצום כספי כאמור, לתקן את ההפרה, ויתרה בו, בכתב, כי אם לא תתוקן ההפרה בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה לפי סעיף קטן זה תימסר לו הודעה על כוונת חיוב לפי סעיף 74.

(ב) לא תיקן נושא המשרה או נותן השירותים הפיננסיים את ההפרה כאמור בסעיף קטן (א), רשאי המפקח להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה.

74. הודעה על כוונת חיוב (א) היה למפקח יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה כאמור בסעיף 72 (בפרק זה – המפר), ובכוונתו להטיל עליו עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור למפר הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה – הודעה על כוונת חיוב).

(ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין המפקח, בין השאר, את אלה:

(1) המעשה או המחדל (בפרק זה – המעשה) המהווה את ההפרה;

(2) סכום העיצום הכספי, והתקופה לתשלומו;

(3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני המפקח או מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו לעניין זה, בהתאם להוראות סעיף 75;

(4) הסמכות להוסיף על סכום העיצום הכספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 77, והמועד שממנו יראו הפרה כהפרה נמשכת לעניין הסעיף האמור.

(ג) מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב זכאי לקבל לידי את כל המידע הנוגע להפרה שלדעת המפקח נחוץ לשם קבלת החלטה לפי סעיף 76 ואין מניעה לגלותו על פי כל דין; מידע כאמור יועמד לרשות המפר אצל המפקח ממועד מסירת ההודעה כאמור.

זכות טיעון 75. (א) מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 74 רשאי לטעון את טענותיו, בכתב או בעל-פה, לפני המפקח או לפני מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו לעניין זה, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכמו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה, ורשאי המפקח להאריך את התקופה האמורה בתקופה נוספת שלא תעלה על 30 ימים.

(ב) במהלך הדיון בהפרה ינוהל פרוטוקול שישקף את הנאמר והמתרחש בדיון, והנוגע להליך; המפר זכאי לקבל בתום הדיון או סמוך לאחר מכן עותק של הפרוטוקול.

החלטת המפקח ודרישת תשלום 76. (א) המפקח יחליט, לאחר ששקל את הטענות שנטענו לפי סעיף 75, אם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 78.

(ב) החליט המפקח לפי סעיף קטן (א) –

(1) להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו דרישה, בכתב, לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה – דרישת תשלום), שבה יציין, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן ואת התקופה לתשלומו;

(2) שלא להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו הודעה על כך, בכתב.

(ג) בדרישת התשלום או בהודעה, לפי סעיף קטן (ב), יפרט המפקח את נימוקי החלטתו.

(ד) לא טען המפר את טענותיו לפי הוראות סעיף 75, בתוך התקופה האמורה באותו סעיף, יראו את ההודעה על כוונת חיוב, בתום אותה תקופה, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.

הפרה נמשכת והפרה חוזרת 77. (א) בהפרה נמשכת ייוסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.

(ב) בהפרה חוזרת ייווסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה כאמור בסעיף 72, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.

78. סכומים מופחתים (א) המפקח אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בפרק זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).

(ב) השר, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם ניתן יהיה להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בפרק זה, ובשיעורים שיקבע.

79. סכום מעודכן של העיצום הכספי (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני המפקח או מי שהוא הסמיך לכך בהתאם להוראות סעיף 76(ד) – ביום מסירת ההודעה על כוונת חיוב; הוגש ערעור לבית משפט לפי סעיף 89 ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי המפקח או בית המשפט – יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בערעור.

(ב) סכומי העיצום הכספי הקבועים בסעיפים 71 ו-72 יתעדכנו ב-1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור שינוי המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ב-1 בינואר של השנה הקודמת; הסכומים האמורים יעוגלו לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

(ג) המפקח יפרסם ברשומות הודעה על סכומי העיצום הכספי המעודכנים לפי סעיף קטן (ב).

80. המועד לתשלום העיצום הכספי (א) המפר ישלם את העיצום הכספי בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 76.

81. הפרשי הצמדה וריבית (א) לא שילם המפר עיצום כספי במועד, ייווספו על העיצום הכספי, לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961²⁶ (בפרק זה – הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלומו.

²⁶ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

גבייה 82. עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו יחולו הוראות חוק המרכז לגביית קנסות אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995²⁷.

סימן ב': התחייבות להימנע מהפרה

הודעה על 83. היה למפקח יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי פרק זה האפשרות להגשת התחייבות ועירבון המשפטי לממשלה, רשאי הוא להמציא למפר, במקום הודעה על כוונת חיוב, הודעה שלפיה באפשרותו להגיש למפקח כתב התחייבות ועירבון לפי הוראות סימן זה, במקום שיוטל עליו עיצום כספי לפי הוראות סימן א'; בסעיף זה, "היועץ המשפטי לממשלה" – לרבות משנה ליועץ המשפטי לממשלה שהוא הסמיכו לעניין זה.

תנאי ההתחייבות 84. (א) בכתב ההתחייבות יתחייב המפר להפסיק את הפרת ההוראה כאמור בסעיף 83, ולהימנע מהפרה נוספת של אותה הוראה, בתוך תקופה שיקבע המפקח ושתחילתה ביום מסירת כתב ההתחייבות, ובלבד שהתקופה האמורה לא תעלה על שנתיים (בפרק זה – תקופת ההתחייבות).

(ב) המפקח רשאי לקבוע בכתב ההתחייבות תנאים נוספים שעל המפר להתחייב ולעמוד בהם בתקופת ההתחייבות במטרה להקטין את הנזק שנגרם מההפרה או למנוע את הישנותה.

(ג) נוסף על כתב ההתחייבות, יפקיד המפר בידי המפקח עירבון בסכום העיצום הכספי שהמפקח היה רשאי להטיל על המפר בשל אותה הפרה, בהתחשב בקיומם של מקרים, נסיבות ושיקולים שנקבעו לפי סעיף 78(ב).

תוצאות הגשת כתב 85. הגיש המפר למפקח כתב התחייבות ועירבון לפי סימן זה, בתוך 30 ימים מיום התחייבות ועירבון או אי-הגשתם התחייבות ועירבון או אי-הגשתם הפרה; לא הגיש המפר למפקח כתב התחייבות ועירבון בתוך התקופה האמורה, ימציא לו המפקח הודעה על כוונת חיוב בשל אותה הפרה, לפי סעיף 74.

הפרת ההתחייבות 86. (א) הגיש המפר כתב התחייבות ועירבון לפי סימן זה והפר תנאי מתנאי ההתחייבות, כמפורט בפסקאות שלהלן, יחולו ההוראות המפורטות באותן פסקאות, לפי העניין:

²⁷ ס"ח התשנ"ה, עמ' 170.

(1) המשיך המפר, במהלך תקופת ההתחייבות, להפר את ההוראה שבשל הפרתה נתן את כתב ההתחייבות – יחלט המפקח את העירבון וימציא למפר דרישת תשלום בשל ההפרה הנמשכת כאמור בסעיף 77(א);

(2) חזר המפר והפר, במהלך תקופת ההתחייבות, את ההוראה שבשל הפרתה נתן את כתב ההתחייבות – יראו את ההפרה הנוספת כאמור כהפרה חוזרת לעניין סעיף 77(ב), ויחולו הוראות אלה:

(א) המפקח ימציא למפר הודעה על כוונת חיוב בשל ההפרה החוזרת;

(ב) שלח המפקח דרישת תשלום בשל ההפרה החוזרת לפי הוראות סעיף 76(ב)(1) או שהמפר לא טען את טענותיו לפני המפקח לעניין אותה הפרה כאמור בסעיף 76(ד), יחלט המפקח את העירבון נוסף על הטלת העיצום הכספי בשל ההפרה החוזרת;

(3) הפר המפר תנאי מהתנאים הנוספים שנקבעו בכתב ההתחייבות כאמור בסעיף 84(ב) – יחלט המפקח את העירבון, לאחר שנתן למפר הזדמנות לטעון את טענותיו, בכתב, לעניין זה.

(ב) לעניין פרק זה יראו בחילוט העירבון לפי הוראות סעיף זה, כהטלת עיצום כספי על המפר בשל ההפרה שלגביה ניתן העירבון.

(ג) הופר תנאי מתנאי ההתחייבות כאמור בסעיף זה, והפר המפר פעם נוספת את ההוראה שבשל הפרתה נתן את כתב ההתחייבות, לא יאפשר לו המפקח להגיש כתב התחייבות נוסף לפי הוראות סימן זה בשל אותה הפרה.

השבת עירבון 87. עמד המפר בתנאי כתב ההתחייבות שמסר לפי סימן זה, יוחזר לו, בתום תקופת ההתחייבות, העירבון שהפקיד; העירבון, למעט אם היה ערבות בנקאית, יוחזר בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום הפקדתו עד יום החזרתו.

סימן ג': הוראות שונות

עיצום כספי בשל הפרה לפי חוק זה ולפי חוק אחר 88. על מעשה אחד המהווה הפרה של הוראה מההוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 72 ושל הוראה מההוראות לפי חוק אחר, לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד.

ערעור 89. (א) על החלטה סופית של המפקח לפי פרק זה ניתן לערער לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום; ערעור כאמור יוגש בתוך 30 ימים מיום שנמסרה למפר הודעה על ההחלטה.

(ב) אין בהגשת הערעור לפי סעיף קטן (א) כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי, אלא אם כן הסכים לכך המפקח או שבית המשפט הורה על כך.

(ג) החליט בית המשפט לקבל ערעור שהוגש לפי סעיף קטן (א), לאחר ששולם העיצום הכספי או הופקד עירבון לפי הוראות פרק זה, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי או על החזרת העירבון, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת או יוחזר העירבון, לפי העניין, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו או הפקדתו עד יום החזרתו.

איסור שיפוי וביטוח החברות – 90. (א) על אף האמור בכל דין ובלי לגרוע מהוראות סעיפים 262 עד 264 לחוק

(1) אין לבטח, במישרין או בעקיפין, אדם מפני עיצום כספי שיוטל עליו לפי פרק זה, והתקשרות בחוזה לביטוח כאמור – בטלה;

(2) נותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד לא ישפה ולא ישלם, במישרין או בעקיפין, עיצום כספי שהוטל על אדם אחר לפי פרק זה, ובעל שליטה בתאגיד לא ישפה ולא ישלם, במישרין או בעקיפין, עיצום כספי שהוטל על התאגיד, על נושא משרה בו או על עובד בתאגיד, והוראה או התחייבות לתשלום או לשיפוי כאמור – בטלה.

(ב) (1) על אף האמור בסעיף קטן (א), ניתן לשפות או לבטח אדם בשל הוצאות שהוציא בקשר עם הטלת עיצום כספי בעניינו, לרבות הוצאות התדיינות סבירות ובכלל זה שכר טרחת עורך דין, ולרבות בדרך של שיפוי מראש;

(2) לא יהיה תוקף להתחייבות לשיפוי או לביטוח לפי פסקה (1) של נושא משרה בתאגיד, אלא אם כן נקבעה בתקנון התאגיד הוראה המתירה זאת.

הפרת הוראה זהה 91. המפקח רשאי לקבוע כי יראו מי שהפר הוראה זהה כלפי כמה לקוחות, כמבצע הפרה אחת, אם ההפרה נעשתה בפרק זמן קצר, במעשה או במחדל אחד או בשל אותו גורם.

- פרסום 92. (א) הטיל המפקח עיצום כספי לפי פרק זה, יפרסם באתר האינטרנט של המפקח את הפרטים שלהלן, בדרך שתבטיח שקיפות לגבי הפעלת שיקול דעתו בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי:
- (1) דבר הטלת העיצום הכספי;
 - (2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבות ההפרה;
 - (3) סכום העיצום הכספי שהוטל;
 - (4) אם הופחת העיצום הכספי – הנסיבות שבשלהן הופחת סכום העיצום ושיעורי ההפחתה;
 - (5) פרטים על המפר, הנוגעים לעניין;
 - (6) שמו של המפר – אם הוא נותן שירותים פיננסיים.
- (ב) הוגש ערעור לפי סעיף 89 יפרסם המפקח את דבר הגשת הערעור ואת תוצאותיו.
- (ג) על אף האמור בסעיף קטן (א)(6), המפקח רשאי לפרסם את שמו של מפר שהוא יחיד שאינו נותן שירותים פיננסיים, אם סבר שהדבר נחוץ לצורך אזהרת הציבור.
- (ד) על אף האמור בסעיף זה, לא יפרסם המפקח פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח–1998²⁸, וכן רשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה, שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.
- (ה) פרסום כאמור בסעיף קטן (א) בעניין עיצום כספי שהוטל על תאגיד יהיה לתקופה של ארבע שנים, ובעניין עיצום כספי שהוטל על יחיד – לתקופה של שנתיים.
- (ו) השר רשאי לקבוע דרכים נוספות לפרסום הפרטים האמורים בסעיף זה.
- שמירת אחריות פלילית 93. (א) תשלום עיצום כספי או מתן כתב התחייבות ועירבון לפי פרק זה לא יגרעו מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 72, המהווה עבירה.

²⁸ ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.

(ב) שלח המפקח למפר הודעה על כוונת חיוב או הודעה על האפשרות להגיש התחייבות ועירבון בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא יוגש נגדו כתב אישום בשל אותה הפרה, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות, המצדיקות זאת.

(ג) הוגש נגד אדם כתב אישום בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא ינקוט נגדו המפקח הליכים לפי פרק זה בשל אותה הפרה, ואם הוגש כתב האישום בנסיבות האמורות בסעיף קטן (ב) לאחר שהמפר שילם עיצום כספי או הפקיד עירבון, יוחזר לו הסכום ששולם או העירבון שהופקד בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, למעט אם היה ערבות בנקאית, מיום תשלום הסכום או יום הפקדת העירבון, עד יום החזרתו.

פרק י"ג: עונשין

עונשין 94. (א) אלה דינם מאסר 18 חודשים או קנס בשיעור פי שלושה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה בידי תאגיד – כפל הקנס האמור:

(1) מי שעסק במתן שירות בנכס פיננסי או במתן אשראי בלא רישיון למתן שירות בנכס פיננסי או רישיון למתן אשראי, לפי העניין, בניגוד להוראות סעיף 12(א);

(2) נותן שירותים פיננסיים שעסק במתן שירות פיננסי בהיקף פעילות נרחב בלא רישיון מורחב, בניגוד להוראות סעיף 12(ב);

(3) מי ששלט בנותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד או מי שהוא בעל עניין בנותן שירותים כאמור, בלא היתר מאת המפקח, בניגוד להוראות סעיף 26;

(4) מי שהעביר אמצעי שליטה בנותן שירותים פיננסיים לאחר ביודעו שהנעבר זקוק להיתר ואין בידו היתר, בניגוד להוראות סעיף 27.

(ב) אלה דינם מאסר שנה או קנס בשיעור פי שניים מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה בידי תאגיד – כפל הקנס האמור:

(1) נותן שירותים פיננסיים שעשה דבר העלול להטעות לקוח בעניין מהותי בעסקה, בניגוד להוראות סעיף 41;

(2) בעל רישיון למתן אשראי שהתקשר בעסקה עם קטין בניגוד להוראות סעיף 46(א);

(3) מי שכיהן כנושא משרה או כעובד אחר בנותן שירותים פיננסיים אף שהותלתה או הוגבלה סמכותו של נושא המשרה או העובד כאמור, לפי הוראות סעיף 56, או כיהן כנושא משרה בנותן שירותים פיננסיים אף שהושעה או הועבר מתפקידו לפי הוראות אותו סעיף.

(ג) אלה דינם מאסר שישה חודשים או הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה בידי תאגיד – כפל הקנס האמור:

(1) נותן שירותים פיננסיים שעשה דבר העלול לפגוע ביכולתו של לקוח לקבל החלטה אם להתקשר בעסקה עמו, באופן שיש בו שלילה של חופש ההתקשרות של הלקוח או פגיעה מהותית בחופש ההתקשרות שלו, בניגוד להוראות סעיף 43;

(2) נותן שירותים פיננסיים שלא גילה ללקוח פרט מהותי בניגוד להוראות שנקבעו לפי סעיף 47(א), או הפר חובה לעניין גילוי נאות שנקבעה לפי הוראות סעיף 47(ב);

95. אחריות נושא משרה בתאגיד (א) נושא משרה בנותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה לפי סעיף 94 בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו – מחצית הקנס הקבוע ליחיד בשל אותה עבירה.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף 94 בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו האמורה בסעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח שעשה כל שניתן כדי למנוע את העבירה.

(ג) בסעיף זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף למעט שותף מוגבל, או בעל תפקיד אחר האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה, ולעניין עבירה לפי סעיף 94(א)(1) עד (3) – גם דירקטור.

פרק י"ד: הוראות שונות

96. סודיות המפקח, עובד הכפוף לו או מי שפועל מטעמו, וכן חבר הוועדה, לא יגלה מידע או מסמך שהגיע אליו תוך כדי מילוי תפקידו או במהלך עבודתו ולא יעשה בו כל שימוש אלא לשם מילוי תפקידו לפי חוק זה, לשם הליך פלילי או לפי צו בית משפט.

פרסום נתוני
עמלות וריבית

97. על אף האמור בסעיף 96, המפקח רשאי לפרסם נתונים בדבר –

(1) סכומים ושיעורים של עמלות שגובים נותני שירותים פיננסיים בעד סוגי שירותים, בדרך שתאפשר את השוואת העמלות;

(2) שיעורי ריביות הנגבות בפועל מאת הלקוחות על ידי כל אחד מבעלי הרישיונות למתן אשראי, בעד מתן אשראי, בדרך שתאפשר את השוואת הריביות.

מסירת מידע
לרשות פיקוח
בישראל

98. (א) על אף האמור בסעיף 96 –

(1) המפקח רשאי לגלות ידיעה או להראות מסמך לרשות המוסמכת כמשמעותה בסעיף 29 לחוק איסור הלבנת הון, לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, לרשות ניירות ערך כמשמעותה בסעיף 2 לחוק ניירות ערך, לבנק ישראל ולמפקח על הבנקים שמונה לפי הוראות סעיף 5 לפקודת הבנקאות, 1941²⁹ (בסעיף זה – הגוף הנעבר), ובלבד שנוכח כי הידיעה או המסמך מתבקשים לשם מילוי תפקידיו של הגוף הנעבר;

(2) מצא המפקח כי נותן שירותים פיננסיים פועל בניגוד לסעיף 21 לחוק הבנקאות (רישוי), יודיע על כך למפקח על הבנקים.

(ב) לא יגלה אדם ידיעה ולא יראה מסמך שנמסרו לו לפי הוראות סעיף זה.

מסירת מידע
לרשות פיקוח
במדינת חוץ

99. (א) על אף האמור בסעיף 96, המפקח רשאי למסור ידיעה או מסמך שבידיו לרשות מוסמכת במדינת חוץ שתפקידה לפקח על מי שעוסק במתן שירותים פיננסיים, באותה מדינה.

(ב) המפקח לא ימסור ידיעה או מסמך לפי הוראות סעיף קטן (א) אלא אם כן נוכח כי התמלאו כל אלה:

(1) הידיעה או המסמך מתבקשים לשם מילוי תפקידיה של הרשות המוסמכת, בפיקוח על מי שעוסק במתן שירותים פיננסיים כאמור בסעיף קטן (א);

²⁹ ע"ר 1941, תוס' 1, עמ' (ע) 69, (א) 85.

(2) הרשות המוסמכת אישרה שחלה עליה חובת סודיות דומה להוראות סעיף 96, או שהתחייבה שלא להעביר את הידיעה או המסמך לאחר;

(3) הרשות המוסמכת התחייבה כי תעשה שימוש בידיעה או במסמך רק לתכלית המנויה בפסקה (1).

(ג) המפקח לא ימסור ידיעה או מסמך לפי הוראות סעיף זה אם נקבע כי מסירתם עלולה לפגוע בחקירה תלויה ועומדת או בביטחון המדינה.

אגרות 100. (א) השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע אגרות כמפורט להלן:

(1) אגרה בעד הגשת בקשה לרישיון או להיתר לפי חוק זה;

(2) אגרה שנתית לבעל רישיון.

(ב) בתקנות לפי סעיף קטן (א) רשאי השר לקבוע את דרכי תשלום האגרות ומועדי התשלום, ורשאי הוא לקבוע ריבית והפרשי הצמדה שישולמו על אגרה שלא שולמה במועד.

איסור העברה 101. רישיון או היתר שניתנו לפי חוק זה אינם ניתנים להעברה.

הארכת מועדים 102. המפקח רשאי להאריך, לסוג מקרים או למקרה מסוים, כל מועד שנקבע בחוק זה או בתקנות לפיו, למעט מועד שנקבע בסעיפים 70(ד) ו-89(א).

ביצוע ותקנות 103. שר האוצר ממונה על ביצועו של חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו.

דיווח לכנסת 104. (א) בתום שמונה חודשים מיום פרסומו של חוק זה, ימסור השר לוועדת הכספים של הכנסת דיווח על ההיערכות ליישומו.

(ב) המפקח ידווח לוועדת הכספים של הכנסת, בתום שנה, ובתום שנתיים מיום תחילתו של חוק זה לפי סעיף 114(א), על יישומו של החוק; דיווח כאמור יכלול, פירוט הוראות שנתן לעניין דרכי פעולתם וניהולם של נותני שירותים פיננסיים, מספר הרישיונות וההיתרים שנתנו, הותלו או בוטלו, ועיצומים כספיים שהוטלו על מפרי הוראות החוק.

פרק ט"ו: תיקונים עקיפים

תיקון פקודת הבנקאות 105. בפקודת הבנקאות, 1941³⁰, בסעיף 15א(א), אחרי "בסעיף 2 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968", יבוא "למפקח על נותני שירותים פיננסיים שמונה לפי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016".

תיקון פקודת מס הכנסה 106. בפקודת מס הכנסה³¹, בסעיף 141א –

(1) בסעיף קטן (א) –

(א) במקום "נותן שירותי מטבע החייב ברישום לפי סעיף 11ג(א)(1) עד (5) ו-(7) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000" יבוא "מי שחייב ברישיון לפי חוק שירותים פיננסיים מוסדרים";

(ב) במקום ההגדרה "פעולה" יבוא:

"חוק שירותים פיננסיים מוסדרים" – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016

"פעולה" – שירות בנכס פיננסי או מתן אשראי כהגדרתם בחוק שירותים פיננסיים מוסדרים;";

(2) במקום סעיף קטן (יד) יבוא:

"(יד) המפקח על נותני שירותים פיננסיים שמונה לפי חוק שירותים פיננסיים מוסדרים, ידווח בכתב, מדי חצי שנה, לוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, על מספר הרשומים במרשם נותני השירותים הפיננסיים המתנהל לפי סעיף 25 לחוק האמור, בתחילת התקופה האמורה ובסופה."

³⁰ ע"ר 1134, תוס' 1, עמ' (ע) 69, (א) 85; ס"ח התשע"ד, עמ' 125.
³¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשע"ו, עמ' 951.

נוסח הצעת חוק זו
אושר להנחה על שולחן הכנסת

107. תיקון חוק הבנקאות (שירות ללקוח)
בחווק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981³², בסעיף 7א(ג), בפסקה (2), במקום "שאינו רשום במרשם נותני שירותי מטבע לפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, אף שחלה עליו חובת רישום" יבוא "שאינו בעל רישיון לפי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016, אף שחלה עליו חובת רישוי".

108. תיקון חוק הגנת הצרכן
בחווק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981³³, בסעיף 39, בסופו יבוא :

"(3) נותן שירותים פיננסיים כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016."

109. תיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)
בחווק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981³⁴, בסעיף 50ב(א), אחרי "בסעיף 2 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968" יבוא "למפקח על נותני שירותים פיננסיים שמונה לפי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016."

110. תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים
בחווק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000³⁵, בתוספת הראשונה –

(1) פרט 18 – בטל;

(2) בפרט 21, בסופו יבוא :

"(28) חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016, למעט החלטה של המפקח הקובעת כללים או הנחיות לפי החוק האמור."

111. תיקון חוק איסור הלבנת הון
בחווק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000³⁶ –

(1) בסעיף 1 –

(א) אחרי ההגדרה "חוק ניירות ערך" יבוא :

³² ס"ח התשמ"א, עמ' 258; התשע"ו, עמ' 868.

³³ ס"ח התשמ"א, עמ' 248; התשע"ו, עמ' 897.

³⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 208; התשע"ו, עמ' 252.

³⁵ ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשע"ו, עמ' 927.

³⁶ ס"ח התש"ס, עמ' 293; התשע"ו, עמ' 927.

"חוק שירותים פיננסיים מוסדרים" – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו–2016;";

(ב) במקום ההגדרה "נותן שירותי מטבע" יבוא:

"נותן שירותים פיננסיים" – נותן שירותים פיננסיים כהגדרתו בחוק שירותים פיננסיים מוסדרים וכן מי שעיסוקו במתן שירות בנכס פיננסי או במתן אשראי כהגדרתם בחוק האמור ואינו בעל רישיון לפי אותו חוק, ולמעט תאגיד בנקאי וכל גוף אחר המנוי בתוספת השלישית;";

(ג) ההגדרה "שירותי מטבע" – תימחק;

(2) בפרק ג', בכותרת סימן א' במקום "נותני שירותים פיננסיים" יבוא "גופים פיננסיים";

(3) בסעיף 7, בכותרת השוליים, במקום "נותני שירותים פיננסיים" יבוא "גופים פיננסיים";

(4) פרק ד'1 – בטל;

(5) בסעיף 11ג(א), במקום פסקה (6) יבוא:

"(6) לעניין נותן שירותים פיננסיים – המפקח על נותני שירותים פיננסיים שמונה לפי חוק שירותים פיננסיים מוסדרים;";

(6) בסעיף 11ד(ב)(3), במקום "פרקים ג' ו-ד'1" יבוא "פרק ג'";

(7) בסעיף 11טו, סעיף קטן (א) – בטל;

(8) בסעיף 31ב(א), פסקה (4) – תימחק;

(9) בסעיף 32 –

(א) בסעיף קטן (א)(1), במקום "ופרקים ד'1 ו-ד'2", יבוא "ופרק ד'2";

(ב) סעיף קטן (א1) – בטל;

(10) בתוספת השלישית, במקום פרט 5 יבוא:

5" .נותן שירותים פיננסיים."

תיקון חוק תובענות 112. בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006³⁷, בתוספת השנייה, אחרי פרט 3 ייצוגיות יבוא:

3א. תביעה נגד נותן שירותים פיננסיים, כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016, בקשר לעניין שבינו לבין לקוח, בין שהתקשרו בעסקה ובין שלא."

תיקון חוק בנק 113. בחוק בנק ישראל, התש"ע-2010³⁸, בסעיף 1, בהגדרה "גוף פיננסי" אחרי פרט ישראל (8) יבוא:

8א) נותן שירותים פיננסיים כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016."

פרק ט"ז: תחילה והוראות מעבר

תחילה 114. א) תחילתו של חוק זה, למעט סימן א' לפרק י"ז, ביום ז' בסיון התשע"ז (1 ביוני 2017), (להלן – יום התחילה).

ב) על האמור בסעיף קטן א), תחילתו של חוק זה לעניין מי שעיסוקו במתן שירות בנכס פיננסי, וכן לעניין הוראות סעיפים 106, 110(1) ו-111, ביום ז' בסיון התשע"ח (1 ביוני 2018) (להלן – יום התחילה המאוחר).

ג) השר, באישור ועדת הכספים, רשאי לדחות, בצו, את המועדים האמורים בסעיף קטן א) או ב) אם מצא כי הדחייה דרושה לשם היערכות ליישום הוראות חוק זה.

הוראות מעבר 115. א) בסעיף זה –

"עוסק ותיק" – כל אחד מאלה, לפי העניין:

(1) מי שעסק ערב יום התחילה במתן אשראי;

(2) מי שעסק ערב יום התחילה המאוחר במתן שירות בנכס פיננסי.

³⁷ ס"ח התשס"ו, עמ' 264; התשע"ד, עמ' 655.
³⁸ ס"ח התש"ע, עמ' 452; התשע"ב, עמ' 583.

(ב) מי שערב יום התחילה או יום התחילה המאוחר החזיק אמצעי שליטה בעוסק ותיק בשיעור הטעון היתר לבעל עניין לפי סעיף 26, והעוסק הוותיק קיבל רישיון לפי חוק זה, יראו את המחזיק כאמור כבעל היתר לפי סעיף 26; אין בהוראות סעיף קטן זה –

(1) כדי לגרוע מסמכות המפקח לבטל היתר לפי סעיף 28, ולדרוש, לשם הפעלת הסמכות כאמור, כל מסמך הדרוש לו לשם בדיקת התקיימות התנאים לביטול ההיתר;

(2) כדי לפטור את המחזיק כאמור מחובת קבלת היתר מאת המפקח לפי סעיף 26, אם לאחר יום התחילה ירכוש אמצעי שליטה נוספים בנותן שירותים פיננסיים, שלאחריה יחזיק אמצעי שליטה בשיעור הטעון היתר כאמור.

(ג) מי שכיהן ערב יום התחילה או יום התחילה המאוחר כנושא משרה בעוסק ותיק, רשאי להמשיך ולכהן כנושא משרה באותו עוסק ותיק אם העוסק קיבל רישיון לפי חוק זה; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מסמכות המפקח להורות על הפסקת כהונה של נושא משרה לפי סעיף 32, ולדרוש, לשם הפעלת הסמכות כאמור, כל מסמך הדרוש לו לשם בדיקת התקיימות התנאים להורות על הפסקת הכהונה.

(ד) נותן שירותי מטבע כמשמעותו בסעיף 11ג לחוק איסור הלבנת הון, כנוסחו ערב יום התחילה המאוחר, שהפר, לפני יום התחילה המאוחר, הוראה מהוראות חוק איסור הלבנת הון, כמפורט בסעיף 14 לחוק האמור, ימשיכו לחול לגביו הוראות פרק ה' לחוק האמור.

(ה) נעברה לפני יום התחילה המאוחר עבירה לפי סעיף 11ב לחוק איסור הלבנת הון, לא יראו בביטול הסעיף האמור, בסעיף 111(4) לחוק זה, כביטול האיסור עליה לעניין סעיף 4 לחוק העונשין.

116. על אף האמור בסעיף 8(א), כהונתם של חברי הוועדה מקרב הציבור שמונו לראשונה לאחר תחילתו של חוק זה, תהא לשנתיים מיום מינוים.

הוראת מעבר
לעניין כהונה
ראשונה של חבר
ועדה מקרב הציבור

פרק י"ז: הוראות שעה

סימן א': סמכויות להגבלת שימוש במקום –
הוראת שעה מיום הפרסום עד יום התחילה

הוראת שעה מיום 117. (א) בסימן זה –
הפרסום עד יום
התחילה

"חוק הגבלת שימוש במקום" – חוק הגבלת שימוש במקום לשם מניעת ביצוע
עבירות, התשס"ה–2005³⁹;

"חוק סדר הדין הפלילי" – חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב–
1982⁴⁰;

"חוק רישוי עסקים" – חוק רישוי עסקים, התשכ"ח–1968⁴¹;

"המנהל" – מנהל רשות המסים כהגדרתו בסעיף 1 לפקודת מס הכנסה או מי
שהוא הסמיכו לכך;

"המרשם" ו"הרשם" – כמשמעותם בפרק ד' 1 לחוק איסור הלבנת הון;

"צו הגבלה מינהלי" – צו שניתן לפי סעיף 118;

"צו הגבלה שיפוטי" – צו שניתן לפי סעיף 119;

"ראש יחידת תביעות" – כהגדרתו בסעיף 60(א) לחוק סדר הדין הפלילי;

"תובע" – כמשמעותו בסעיף 12 לחוק סדר הדין הפלילי.

(ב) בתקופה שמיום פרסומו של חוק זה ועד יום התחילה יהיו נתונות
למנהל רשות המסים כהגדרתו בפקודת מס הכנסה או למי שהוא הסמיכו לכך
(בפרק זה – המנהל) ולבית המשפט, הסמכויות המפורטות בסימן זה.

³⁹ ס"ח התשס"ה, עמ' 426.

⁴⁰ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.

⁴¹ ס"ח התשכ"ח, עמ' 204.

118. צו מינהלי להגבלת (א) היה למנהל יסוד סביר להניח כי חצרים שבהם מתנהל עסקו של נותן שימוש במקום מהעבירות המנויות להלן, וכי נותן שירותי המטבע יודע על כך, והיה לו יסוד לשם מניעת עבירות מס חמורות שירותי עבירות מס חמורות

שימוש במקום
לשם מניעת עבירות
מס חמורות

סביר לחשש כי החצרים ימשיכו לשמש לביצוע עבירה כאמור אם לא יוגבל השימוש במקום באופן מיידי, רשאי הוא, לאחר התייעצות עם הרשם, לצוות בכתב על הגבלת השימוש בחצרים :

(1) עבירה לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה ;

(2) עבירה לפי סעיף 117(ב) או (ב1) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 ;

(3) עבירה לפי סעיף 98(ג2) לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963 ;

(4) עבירה לפי סעיף 211(א1) לפקודת המכס.

(ב) בבואו של המנהל ליתן צו הגבלה מינהלי, ישקול, בין היתר, ביצוע עבירות קודמות במקום, את ידיעת בעל המקום או המחזיק בו על ביצוע עבירה במקום או על הכוונה לבצע עבירה במקום ואת מידת הפגיעה שתיגרם לבעלים של המקום או למחזיק בו מהוצאת הצו.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), מצא המנהל כי מתן צו הגבלה מינהלי דרוש בלא דיחוי, רשאי הוא לתתו גם בלי שהתייעץ עם הרשם, ובלבד שיודיע לרשם בהקדם האפשרי לאחר מכן על מתן הצו.

(ד) צו לפי סעיף זה יעמוד בתוקפו לתקופה שתיקבע בו ורשאי המנהל להאריכה לתקופות נוספות, ובלבד שסך התקופות לא יעלה על 30 ימים.

(ה) הרואה את עצמו נפגע מצו הגבלה מינהלי רשאי לעתור לביטולו או לשינוי תנאים בו לבית משפט השלום ; בית המשפט רשאי לבטל את הצו, לשנות בו תנאים או לאשרו ; על החלטת בית משפט השלום ניתן לערער לבית המשפט המחוזי.

(ו) על צו הגבלה מינהלי יחולו הוראות סעיפים 3(ג) ו-4 לחוק הגבלת שימוש במקום.

(ז) ניתן צו הגבלה מינהלי, לא יינתן צו הגבלה מינהלי חדש בתוך שנה מיום שפקע תוקפו של הצו הקודם אלא באישור של ראש יחידת תביעות, לאחר ששוכנע כי הוצאת צו חדש מוצדקת בשל שינוי של ממש בנסיבות.

צו שיפוטי להגבלת 119. (א) בית משפט השלום רשאי, לבקשת תובע, לתת צו הגבלה שיפוטי, שימוש במקום בהתקיים האמור בסעיף 118(א).

לשם מניעת עבירות
מס חמורות

(ב) צו הגבלה שיפוטי יעמוד בתוקפו לתקופה שתיקבע בו ושלא תעלה על 90 ימים; בית המשפט רשאי להאריך את תוקפו של הצו לתקופות נוספות שלא יעלו על 90 ימים, כל אחת, אם שוכנע כי הגבלת השימוש במקום חיונית למניעת המשך ביצוע העבירה שבשלה הוצא הצו, ורשאי הוא לחזור ולצוות כאמור מזמן לזמן אם שוכנע כאמור ובשים לב, בין היתר, לאופן התקדמות החקירה בעניין העבירה שבשלה הוצא הצו.

(ג) בבואו ליתן צו הגבלה שיפוטי או להורות על הארכתו, ישקול בית המשפט, בין השאר ביצוע עבירות קודמות במקום, את ידיעת בעל המקום או המחזיק בו על ביצוע עבירה במקום או על הכוונה לבצע עבירה במקום ואת מידת הפגיעה שתיגרם לבעלים או למחזיק בו מהוצאת הצו.

(ד) הודעה על בקשה למתן צו הגבלה שיפוטי תוצג במקום שאליו מתייחסת הבקשה ותומצא לבעלים של המקום ולמחזיק במקום, אם ניתן לאתרם בשקידה סבירה בנסיבות העניין; בית המשפט לא ייתן צו כאמור אלא לאחר שנתן לבעלים של המקום או למחזיק בו, אם הם ידועים, הזדמנות להשמיע את טענותיהם.

(ה) בצו הגבלה שיפוטי ייקבעו תנאים, הגבלות או איסורים על השימוש במקום, לרבות סגירת המקום לתקופה הנקובה בצו, והכול במידה שלא תעלה על הנדרש בנסיבות העניין כדי למנוע המשך ביצוע עבירה במקום.

(ו) עותק של צו הגבלה שיפוטי יוצג במקום שעליו הוא חל ויומצא לבעלים של המקום ולמחזיק בו, אם ניתן לאתרם בשקידה סבירה בנסיבות העניין.

(ז) בית משפט שנתן צו הגבלה שיפוטי רשאי לשנות את תנאי הצו או לבטלו לבקשת תובע או לבקשת מי שרואה את עצמו נפגע מהצו ולא הוזמן להשמיע את טענותיו.

(ח) בית המשפט רשאי לדון מחדש בצו הגבלה שיפוטי שנתן אם ראה כי הדבר מוצדק בשל נסיבות שהשתנו או עובדות חדשות שהתגלו לאחר מתן הצו.

(ט) תובע או מי שרואה את עצמו נפגע מצו הגבלה שיפוטי רשאים לערער על החלטת בית משפט לבית משפט מחוזי, והערעור יידון בדין יחיד.

(י) הוראות חוק זה לעניין צו הגבלה שיפוטי יחולו גם לעניין הארכה של צו הגבלה שיפוטי.

120. צו מינהלי להגבלת שימוש במקום בשל עיסוק בלא רישום
(א) היה למנהל יסוד סביר להניח כי בחצרים מסוימים עוסק אדם במתן שירותי מטבע בלי שהוא רשום במרשם, רשאי הוא, לאחר התייעצות עם הרשם, לצוות בכתב על הגבלת השימוש באותם חצרים.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), מצא המנהל כי מתן צו לפי אותו סעיף קטן דרוש בלא דיחוי, רשאי הוא לתתו גם בלי שהתייעץ עם הרשם, ובלבד שיוודיע לרשם בהקדם האפשרי לאחר מכן על מתן הצו.

(ג) על צו לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות סעיפים 21 ו-22 לחוק רישוי עסקים, בשינויים המחויבים.

121. סמכות בית משפט להגבלת שימוש במקום בשל עיסוק בלא רישום
הוגש כתב אישום בשל עבירה לפי סעיף 11(א)(1) לחוק איסור הלבנת הון או הורשע אדם בעבירה כאמור תהיה נתונה לבית המשפט הסמכות לצוות כאמור בסעיפים 16 או 17 לחוק רישוי עסקים, בשינויים המחויבים.

122. נקיטת אמצעים לביצוע צו ושימוש בכוח
לא קוימו הוראות צו שניתן לפי סימן זה, רשאי המנהל, או מי שהוסמך לכך על ידי בית המשפט, לנקוט כל אמצעי סביר הדרוש לצורך ביצועו, ורשאי הוא לקבל סיוע של שוטר לשם שימוש בכוח סביר הדרוש לצורך ביצוע הצו.

123. סמכות תפיסה
התעורר חשד לביצוע עבירה כאמור בסעיף 118(א) או עבירה לפי סעיף 11(א)(1) לחוק איסור הלבנת הון, רשאי המנהל לתפוס חפץ, לרבות כסף, הקשור לעבירה; על תפיסה כאמור יחולו הוראות סעיפים 32 ו-39 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, בשינויים המחויבים.

העברת מידע למנהל
124. על אף האמור בסעיף 31א לחוק איסור הלבנת הון, הרשם רשאי לגלות ידיעה או להראות מסמך למנהל לשם ביצוע הסמכויות המוקנות לו לפי סימן זה ובמידה הנדרשת לשם כך.

סימן ב': סמכויות להגבלת שימוש במקום – הוראת שעה מיום התחילה

הוראת שעה מיום התחילה
125. (א) בתקופה שמיום התחילה עד תום שלוש שנים מיום פרסומו של חוק זה יהיו נתונות למנהל כהגדרתו בסעיף 117 ולבית המשפט הסמכויות שבסימן א' ויחולו הוראות הסימן האמור, בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:

(1) בכל מקום, במקום "הרשם" יבוא "הרשם או המפקח, לפי העניין";

(2) הסמכויות לפי סעיפים 118 ו-119 יהיו נתונות למנהל ולבית המשפט גם לגבי חצרים שבהם מתנהל עסקו של נותן שירותים פיננסיים ומתקיים בהם האמור באותם סעיפים;

(3) הסמכויות לפי סעיפים 120 ו-121 יהיו נתונות למנהל ולבית המשפט גם לגבי חצרים שבהם עוסק אדם במתן שירותים פיננסיים בלא רישיון;

(4) הסמכות לפי סעיף 123 תהיה נתונה למנהל גם אם התעורר חשד לביצוע עבירה לפי סעיף 94(א)(1) או (2);

(5) הוראות סעיף 124 יחולו על אף הוראות סעיף 96.

(ב) השר, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי, בצו, להאריך את התקופה האמורה בסעיף קטן (א), ובלבד שתסתיים לא יאוחר מתום חמש שנים מיום פרסומו של חוק זה.

דיווח לכנסת
126. המנהל כהגדרתו בסעיף 117 ידווח לוועדת הכספים של הכנסת מדי שנה מיום פרסומו של חוק זה ועד לתום התקופה כאמור בסעיף 125 על פעולות שננקטו בהתאם להוראות פרק זה.

סימן ג': תיקונים עקיפים – הוראות שעה

תיקון חוק איסור הלבנת הון – הוראת שעה
127. בתקופה שמיום התחילה ועד יום התחילה המאוחר, יקראו את חוק איסור הלבנת הון כך:

(1) בסעיף 1, אחרי ההגדרה "חוק ניירות ערך" יבוא:

"חוק שירותים פיננסיים מוסדרים" – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו–2016;

"נותן שירותי אשראי" – בעל רישיון למתן אשראי וכן מי שעיסוקו במתן אשראי כהגדרתם בחוק שירותים פיננסיים מוסדרים ולמעט תאגיד בנקאי וכל גוף אחר המנוי בתוספת השלישית;"

(2) בסעיף 11ג(א), פסקאות (5) ו-(6) – יימחקו;

(3) בסעיף 11ג(א), אחרי פסקה (6) יבוא:

"(6א) לעניין מי שעיסוקו במתן אשראי לפי חוק שירותים פיננסיים מוסדרים – המפקח על נותני שירותים פיננסיים שמונה לפי החוק האמור;"

(4) בתוספת השלישית, אחרי פרט 5 יבוא:

"5א. נותן שירותי אשראי".

תוספת

(סעיף 37)

הון עצמי מזערי הנדרש מנותן שירותים פיננסיים

(1) לעניין נותן שירותים פיננסיים שהוא בעל רישיון בסיסי – הון עצמי בסכום כמפורט להלן, לפי העניין:

(א) לעניין בעל רישיון למתן שירות בנכס פיננסי – 300,000 שקלים חדשים;

(ב) לעניין בעל רישיון למתן אשראי – 500,000 שקלים חדשים;

(2) לעניין נותן שירותים פיננסיים שהוא בעל רישיון מורחב – הון עצמי בסכום כמפורט להלן, לפי העניין:

(א) לעניין בעל רישיון למתן שירות בנכס פיננסי – 1,000,000 שקלים חדשים;

(ב) לעניין בעל רישיון למתן אשראי בהתאם לצבר האשראי שלו, כמפורט להלן:

נוסח הצעת חוק זו
אושר להנחה על שולחן הכנסת

הון עצמי מזערי נדרש (במיליוני שקלים חדשים)	צבר אשראי (במיליוני שקלים חדשים)
1	25 עד 50
2	מעל 50 עד 100
4	מעל 100
